

Danmarks
Nationalbank

Beretning og
regnskab

D A N M A R K S
N A T I O N A L
B A N K 2 0 1 0

BERETNING OG REGNSKAB 2010

Redaktionen er afsluttet 8. marts 2011.

Se også www.nationalbanken.dk

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end en halv af den anvendte enhed

- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

... Tal foreligger ikke

Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

Rosendahls/Schultz Grafisk A/S

ISSN 1397-4017

ISSN (Online) 1398-3830

Indhold

FORORD	5
--------------	---

BERETNING FRA DIREKTIONEN

DIREKTIONENS BERETNING 2010

International baggrund for dansk økonomi	8
Dansk økonomi	10
Penge- og valutapolitik	12
Det indenlandske finansielle system	16
Ny europæisk tilsynsstruktur	18
Internationalt monetært samarbejde	19
Sedler og mønter	22
Betalingsformidling	24
Statistik	26

BANKENS VIRKSOMHED OG ORGANISATION

Medarbejderne	28
Nationalbankens bygninger	29
Ledelse og organisation	29
Direktionens repræsentation i bestyrelser, internationale organisationer mv.	31
Organisationsplan 1. marts 2011	33

RISIKOSTYRING

Operationel risiko	34
Finansiell risiko	35

REGNSKAB FOR ÅRET 2010

REGNSKAB	43
----------------	----

Tabeltillægget er offentliggjort særskilt på Nationalbankens websted,
www.nationalbanken.dk

Forord

Nationalbanken er Danmarks centralbank. Nationalbanken blev oprettet i 1818 og har siden 1936 været en selvejende institution. Lovgrundlaget for bankens virksomhed er nationalbankloven fra 1936. Den fastlægger, at Nationalbankens formål er at opretholde et sikkert pengevæsen og at lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning. Nationalbankens direktion træffer beslutning om udformningen af pengepolitikken.

Nationalbankens Beretning og regnskab indeholder en præsentation og beskrivelse af bankens regnskab for 2010 og en beretning fra direktionen. Beretningen beskriver den overordnede udvikling i dansk og international økonomi, penge- og valutapolitikken, det internationale samarbejde og årets vigtigste aktiviteter inden for Nationalbankens øvrige funktionsområder og organisation.

Fremgangen i verdensøkonomien blev i løbet af 2010 bredere funderet. Men udviklingen var meget uensartet på tværs af lande – både globalt og inden for EU. Flere af de store nye vækstøkonomier gik frem med vækstrater i størrelsesordenen 7-10 pct. Væksten i de gamle industrilande var mere træg og fortsat præget af usikkerhed. Mange lande kæmpede med uholdbart store offentlige underskud og stor statsgæld.

For en udførlig gennemgang af den økonomiske og finansielle udvikling henvises til Nationalbankens kvartalsoversigter.

København 8. marts 2011

Nils Bernstein
formand

Per Callesen

Torben Nielsen

Beretning fra direktionen

Direktionens beretning 2010

INTERNATIONAL BAGGRUND FOR DANSK ØKONOMI

Den globale økonomiske fremgang, som satte ind i 2. halvår 2009, fortsatte i 2010. Verdensøkonomien er dermed gradvis på vej ud af den kraftigste økonomiske nedtur siden 2. verdenskrig. Opsvinget er i høj grad drevet af de betydelige finanspolitiske og pengepolitiske lempelser, som blev iværksat i 2009.

Den globale vækst er især drevet af fremgang i de asiatiske vækstøkonomier, hvorimod aktiviteten stiger betydeligt langsommere i de gamle industrilande. Væksten i EU har også været ganske uensartet, idet den økonomiske aktivitet i Grækenland, Irland og Spanien forblev svag i 2010, mens væksten var betydeligt stærkere end forventet i Tyskland og Sverige.

I næsten alle de avancerede økonomier i OECD-området har krisen medført en voldsom stigning i den offentlige gæld. Der er derfor behov for en mærkbar finanspolitisk konsolidering i de kommende år. Hidtil har den private efterspørgsel udviklet sig svagt under opsvinget. Med den nødvendige konsolidering af de offentlige finanser forudsætter en god vækst et selv bærende opsving i den private efterspørgsel.

Beskæftigelsen i OECD-området nåede tilsyneladende et lavpunkt i 2010 og har i flere lande udvist en stigende tendens. Den meget beherskede fremgang i beskæftigelsen har dog været for svag til for alvor at gøre indhug i arbejdsløsheden, der fortsat ligger på et højt niveau.

Forbrugerprisinflationen steg fortsat i 2010. Samlet set var inflationen i OECD-området lav på trods af prisstigninger på energi og fødevarer. Det skyldes ikke mindst, at der fortsat var en betydelig uudnyttet kapacitet i de fleste OECD-lande. Omvendt har begyndende kapacitetsbegrænsninger sammen med stigende fødevarepriser bidraget til et højere inflationspres i flere vækstøkonomier.

Den økonomiske krise og de markante finanspolitiske lempelser har medvirket til betydelige underskud på de offentlige budgetter og en kraftig forøgelse af den offentlige gæld i OECD-området. På trods af den stigende gæld viderefører USA den ekspansive finanspolitik i 2011. I de fleste avancerede lande har det imidlertid været nødvendigt at påbegynde en finanspolitisk konsolidering. Det gælder ikke mindst i EU, hvor 24 ud af EU's 27 medlemslande nu er omfattet af EU's procedure

for uforholdsmæssigt store offentlige budgetunderskud. I Grækenland, Irland, Spanien og Portugal har markant stigende renter på statsudstedelserne fremtvunget en større og hurtigere konsolidering i de offentlige finanser end i andre lande. Markedsudviklingen indebar ligeledes, at Grækenland og Irland i henholdsvis maj og november måtte have finansiel støtte i form af et låneprogram fra EU og Den Internationale Valutafond, IMF. For at imødekomme behov for finansiel støtte oprettede eurolandene i maj en midlertidig lånefacilitet på 440 mia. euro, European Financial Stability Facility, EFSF, som samtidig blev suppleret af en midlertidig EU-lånefacilitet på 60 mia. euro, European Financial Stability Mechanism, EFSM. I oktober vedtog Det Europæiske Råd, at der skal oprettes en permanent lånefacilitet for eurolandene, European Stability Mechanism, ESM, som skal træde i kraft, når den midlertidige facilitet, EFSF, udløber medio 2013. Oprettelsen af en permanent lånefacilitet forudsætter en begrænset ændring af Lissabon-traktaten. På EU-topmødet i december 2010 blev det besluttet at foretage denne traktatændring, som ventes ratificeret af EU's medlemsstater senest ultimo 2012.

Den økonomiske aktivitet blev i de fleste lande understøttet af en fortsat lempelig pengepolitik. I euroområdet, USA, Storbritannien og Japan har de pengepolitiske styringsrenter været fastholdt på et meget lavt niveau igennem 2010. Derudover udbyggede centralbankerne i USA og Japan deres program for kvantitative lempelser med henholdsvis 500 mia. dollar og 5.000 mia. yen. Bank of England har ikke udvidet rammen for kvantitative lempelser, efter at den hidtidige ramme på 250 mia. pund blev nået i februar. Den Europæiske Centralbank, ECB, annoncerede 10. maj et program for opkøb af offentlige og private gældspapirer i det sekundære marked for at sikre dybde og likviditet i dysfunktionelle markeder og genetablere en effektiv pengepolitisk transmissionsmekanisme. Samtidigt fortsatte ECB en gradvis udfasning af de ekstraordinære likviditetstildelinger, der blev indført i 2008 og 2009. I nogle lande, bl.a. Sverige, Norge og Australien, øgede centralbankerne de pengepolitiske styringsrenter i takt med den stigende økonomiske aktivitet.

De finansielle markeder var gennem året påvirket af de tiltagende gældsproblemer i euroområdet og fortsat usikkerhed om den fremtidige økonomiske udvikling.

De 10-årige renter i USA, Tyskland og Storbritannien faldt til og med august, mens der i samme periode blev observeret markante udvidelser i de 10-årige rentespænd til Tyskland for en række gældsplagede eurolande. Fra august steg de 10-årige renter, efterhånden som usikkerheden om det økonomiske opsving gradvis aftog.

Priserne på aktier steg gennem 2010 som helhed i de fleste OECD-lande – aktiekurserne fortsatte således tendensen fra 2009. Dette gæl-

der også de finansielle aktier, der udviste en mere stabil udvikling, som året skred frem.

Priserne på fødevarer og flere råvarer som metaller og energi steg betydeligt i 2010 bl.a. på baggrund af øget efterspørgsel. Guldprisen nåede et nyt rekordniveau ultimo året på godt 1.420 dollar pr. troy ounce mod ca. 1.100 dollar ved årets begyndelse. Olieprisen sluttede året i ca. 94 dollar pr. tønde mod ca. 76 dollar primo året.

På valutamarkederne blev den amerikanske dollar styrket over for de fleste valutaer i 1. halvår 2010, men denne udvikling blev delvist vendt i 2. halvår. Den kinesiske centralbank forlod 19. juni den faste valutakurspolitik over for dollar til fordel for en fast kurs over for en kurv af valutaer. Renminbien er derefter gradvis styrket over for dollaren. Den japanske yen er styrket betydeligt over for dollaren i 2010. Det førte til, at den japanske centralbank 15. september interвенerede i valutamarkedet. Euro blev over året som helhed svækket ca. 10 pct. over for de primære handelspartnere.

DANSK ØKONOMI

Aktiviteten i dansk økonomi er langsomt på vej op efter det største aktivitetsfald siden 2. verdenskrig. Produktionstabene under tilbageslaget var 8 pct. ved bunden midt i 2009. Ved udgangen af 2010 var under halvdelen af tabet indhentet.

Da arbejdsmarkedet var overophedet i de sidste år før finanskrisen, er ledigheden trods tilbageslaget kun en smule højere end det skønnede strukturelle niveau. Den registrerede ledighed lå på et stort set uændret niveau omkring 115.000 personer gennem 2010. Bruttoledigheden, dvs. aktiverede og registrerede ledige, steg og var ved årets slutning på 165.000 personer, svarende til 6,1 pct. af arbejdsstyrken. Beskæftigelsen faldt en smule gennem året. Produktionsfremgangen indebærer derfor en stærkt stigende produktivitet. En del af de seneste års produktivitetsfald blev derved indhentet.

Lønstigningstakten på det private arbejdsmarked lå stabilt på et niveau lidt under 2,5 pct. målt år-år gennem 2010. Den afdæmpede lønudvikling afspejlede det svage arbejdsmarked og rigelig kapacitet i virksomhederne. I udlandet gik lønstigningstakten en smule op i 2010 og er nu på linje med den danske efter at have været lavere i en lang årrække. Lønstigningerne aftog i den offentlige sektor fra et højt niveau, og ved årets udgang var årsstigningstakten omkring 2 pct.

Forbrugerpriserne steg 2,8 pct. år-år i december 2010 målt ved det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks, HICP. Afgiftsforhøjelser på bl.a. tobak, energi og sukker bidrog til prisstigningerne. Nettoprisindekset,

HOVEDTAL FOR DANSK ØKONOMI					Tabel 1
Realvækst i forhold til året før, pct.	2006	2007	2008	2009	2010
Bruttonationalprodukt, BNP	3,4	1,6	-1,1	-5,2	2,1
Privat forbrug	3,6	3,0	-0,6	-4,5	2,1
Offentligt forbrug og investeringer	3,6	1,0	1,6	3,2	2,5
Erhvervsinvesteringer	16,1	4,1	-0,3	-15,9	-4,8
Boliginvesteringer	9,6	-6,0	-10,9	-16,9	-10,4
Indenlandsk efterspørgsel ekskl. lager-					
Investeringer	5,6	2,0	-0,6	-4,5	0,8
Lagerinvesteringer ¹	-0,3	0,4	-0,6	-2,0	0,9
Indenlandsk efterspørgsel i alt	5,2	2,3	-1,2	-6,5	1,8
Eksport	9,0	2,8	2,8	-9,7	2,4
Import	13,4	4,3	2,7	-12,5	1,9
Nettoeksport ¹	-1,5	-0,7	0,1	1,1	0,3
Bruttoledighed, pct. af arbejdsstyrken	5,2	3,5	2,5	4,5	5,7
Nettoledighed, pct. af arbejdsstyrken	3,8	2,7	1,7	3,4	3,9
Lønindeks ² , vækst i pct.	3,1	3,8	4,4	3,1	2,3
Forbrugerprisindeks ³ , vækst i pct.	1,9	1,7	3,6	1,1	2,2
Boligprisindeks ⁴ , vækst i pct.	21,6	4,6	-4,5	-12,0	2,7
Betalingsbalance, pct. af BNP	2,9	1,3	2,6	3,6	5,4
Offentlig budgetsaldo ⁵ , pct. af BNP	5,0	4,8	3,3	-2,8	-3,6
Privat opsparingsoverskud ⁶ , pct. af BNP	-2,1	-3,5	-0,6	6,4	8,9

Kilde: Danmarks Statistik.

¹ Bidrag til vækst i BNP.

² Danmarks Statistiks lønindeks for den private sektor.

³ EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP).

⁴ For 2010 dog 1.-3. kvartal 2010 i forhold til 1.-3. kvartal 2009.

⁵ Offentlig budgetsaldo 2010 er fra *Økonomisk Redegørelse*, december 2010, Finansministeriet.

⁶ Betalingsbalance minus offentlig budgetsaldo (forskel ved afrunding).

der dækker over forbrugerpriserne ekskl. indirekte skatter og afgifter, steg 2,5 pct. Den indenlandske markedsbestemte inflation aftog gennem året, og i 2. halvår blev den negativ. Det afspejler, at virksomhederne ikke fuldt ud lod stigende råvarepriser slå igennem på forbrugerpriserne, og at lønomkostningerne pr. produceret enhed faldt som følge af den stærke produktivitetsvækst gennem året.

Den indenlandske efterspørgsel steg 1,8 pct. i 2010. Det private forbrug voksede 2,1 pct. Det var mindre end væksten i husholdningernes disponible indkomster, idet husholdningerne fortsat øgede opsparingen efter de seneste års formuetab. Boligpriserne steg svagt efter et betydeligt fald i de to foregående år, mens boliginvesteringerne fortsatte ned. Erhvervsinvesteringerne ophørte med at falde i starten af året, men nogen egentlig vending har endnu ikke fundet sted.

Eksporten og importen voksede med henholdsvis 2,4 pct. og 1,9 pct. i 2010. Konkurrenceanen, målt ved de relative enhedslønomkostninger, blev styrket bl.a. som følge af en svækket effektiv kronekurs. Trods ud-

viklingen i 2010 er lønkonkurrenceevnen dog stadig forringet med omkring 12 pct. siden 2000.

Underskuddet på de offentlige finanser steg i 2010 til 3,6 pct. af BNP efter et underskud på 2,8 pct. af BNP i 2009. Det stigende underskud afspejler såvel svage konjunkturer som aktive lempelser. Finanspolitikken var dermed mærkbart ekspansiv i 2010.

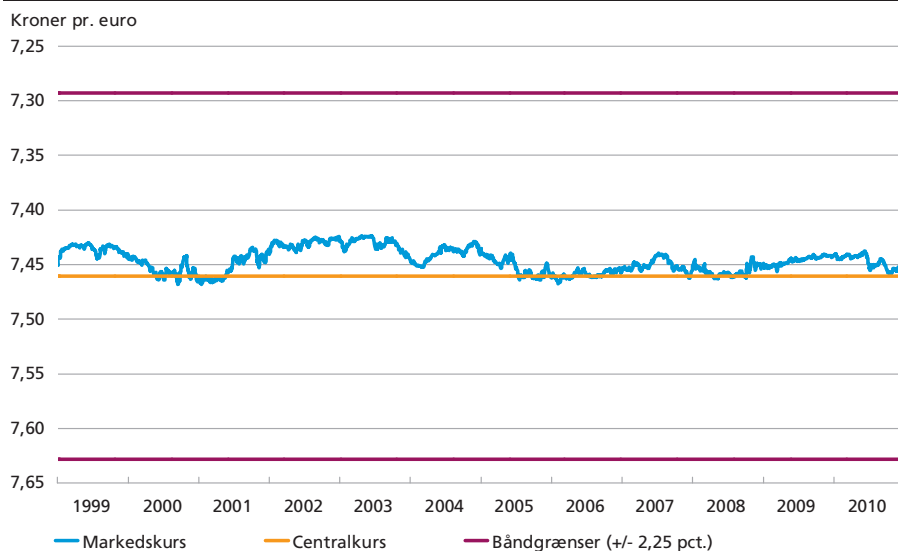
PENGE- OG VALUTAPOLITIK

Den danske penge- og valutapolitik er udformet med henblik på at holde kronen stabil over for euro. Som følge af euroområdetets lavinflationspolitik er herved skabt et grundlag for lav og stabil inflation i Danmark. Den formelle ramme for den danske fastkurspolitik er det europæiske valutasamarbejde, Exchange Rate Mechanism 2, ERM2. Danmark deltager i samarbejdet med en centalkurs på 7,46038 kroner pr. euro, og udsvingsbåndet for kronekursen er $\pm 2,25$ pct. i forhold til centalkursen, jf. figur 1. Fastkurspolitikken indebærer, at de pengepolitiske renter er reserveret til fastholdelse af kronekursen omkring centalkursen.

Kronen har i 2010 ligget stabilt over for euroen på et niveau lidt stærkere end centalkursen. Nationalbankens samlede nettokøb af valuta mod kroner i forbindelse med intervention var i 2010 46 mia. kr., jf. tabel 2.

KRONENS KURS OVER FOR EURO

Figur 1

Anm.: Omvendt skala.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

FORSKELLIGE FAKTORERS PÅVIRKNING AF PENGE- OG REALKREDIT-INSTITUTTERNES NETTOSTILLING OVER FOR NATIONALBANKEN

Tabel 2

Mia. kr.	2008	2009	2010
Statsfinansernes likviditetspåvirkning	-111	55	9
Nationalbankens interventionskøb af valuta netto	-20	154	46
Andet	26	-12	-1
Ændringer i nettostillingen	-106	197	54
Ultimo perioden:			
Nettostilling	-113	84	138
Fordelt på:			
Indskudsbeviser	119	166	133
Indskud på folio	10	22	15
Pengepolitiske udlån	241	104	9
Memo:			
Lån i valuta ¹	108	0	0

Anm.: Opgjort i henhold til månedsbalancerne ultimo december. Penge- og realkreditinstitutternes lån i valuta i Nationalbanken indgår ikke i nettostillingen over for Nationalbanken.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

¹ Lån i valuta er ydet til penge- og realkreditinstitutter af Nationalbanken på basis af swapaftaler med Federal Reserve og ECB.

Valutareserven steg i samme periode med 34,1 mia. kr. og udgjorde ultimo året 428,7 mia. kr. Staten indfrie netto lån i fremmed valuta for 25,9 mia. kr.

I 2010 ændrede Nationalbanken de pengepolitiske renter syv gange. ECB fastholdt en fast rente på 1 pct. ved de primære markedsoperationer i 2010. Nationalbankens ensidige renteændringer skete på baggrund af udviklingen i spændet mellem de korte danske og europæiske pengemarkedsrenter. Diskontoen, der er en signalrente for det overordnede niveau for de pengepolitiske renter, blev kun ændret én gang ved en nedsættelse i januar med 0,25 procentpoint. Udlånsrenten blev ændret to gange ved nedsættelser i januar med i alt 0,15 procentpoint. Indskudsbevisrenten og foliorenten blev ændret parallelt syv gange gennem 2010, jf. tabel 3.

Rentemarginalen mellem indskudsbevis- og udlånsrenten ændredes i takt med, at indskudsbevisrenten blev ændret i perioden efter januar 2010, hvor udlånsrenten blev fastholdt. Marginalen blev i løbet af 1. halvår øget til 0,55 pct. og reduceredes i 2. halvår til 0,35 pct. Rentemarginalen giver penge- og realkreditinstitutterne incitament til at udligne indbyrdes likviditetsforskelle gennem pengemarkedet i stedet for at benytte Nationalbankens faciliteter. Siden indførelsen af rentemarginalen i juni 2009 er Nationalbankens balance således reduceret, og de pengepolitiske udlån var ved årsskiftet tæt på nul.

Nationalbanken annoncerede i april, at de midlertidige lånemuligheder, der blev indført i 2008, for penge- og realkreditinstitutter blev for-

NATIONALBANKENS PENGEPOLITISKE RENTER				Tabel 3
Pct.	Diskonto	Foliorente	Indskudsbevis- rente	Udlånsrente
Ultimo 2009	1,00	0,85	0,95	1,20
Med virkning fra:				
8. januar 2010	1,00	0,80	0,90	1,15
15. januar 2010	0,75	0,70	0,80	1,05
26. marts 2010	0,75	0,60	0,70	1,05
20. maj 2010	0,75	0,50	0,60	1,05
27. maj 2010	0,75	0,40	0,50	1,05
15. oktober 2010	0,75	0,50	0,60	1,05
29. oktober 2010	0,75	0,60	0,70	1,05

Kilde: Danmarks Nationalbank.

længet til 26. februar 2011. Forlængelsen omfattede både lånemulighederne på baggrund af overskydende solvens samt mulighederne for lån på baggrund af en udvidet mængde af aktiver som sikkerhedsstillelse. Belåningsgrundlaget blev i februar udvidet til også at omfatte obligationer udstedt på basis af lån med individuel statsgaranti fra Finansiell Stabilitet A/S.

Pengemarkedet

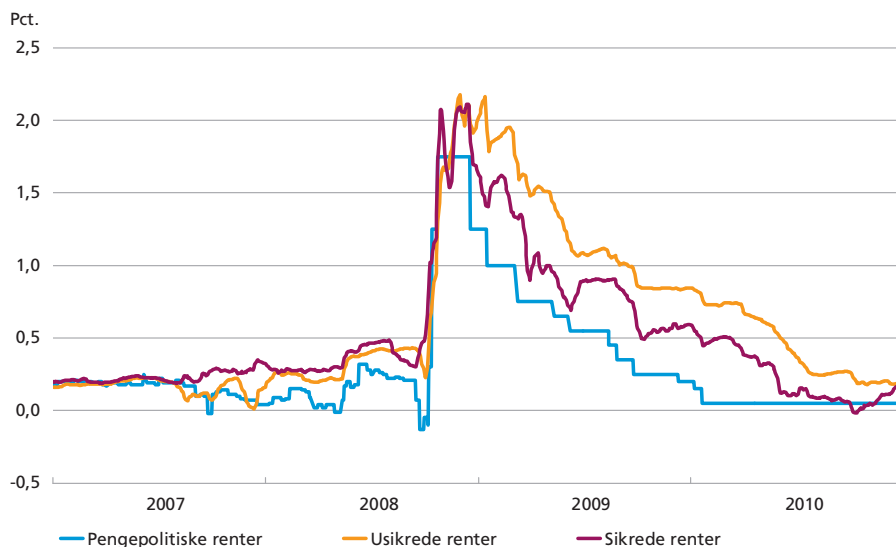
Forskellen mellem pengemarkedsrenterne i Danmark og euroområdet var ved indgangen til 2010 en del større end det pengepolitiske spænd, jf. figur 2. Det skal ses i lyset af, at europengemarkedsrenterne var meget lave i forbindelse med, at pengeinstitutterne i euroområdet efterspurgte og fik tildelt store mængder af likviditet fra ECB. Spændene mellem pengemarkedsrenterne i Danmark og euroområdet blev indsnævret i løbet af 2010. Det sikrede pengemarkedsspænd var fra midten af året og frem til starten af december tilbage på niveau med det pengepolitiske spænd, men steg lidt igen i løbet af december. Således udgjorde pengemarkedsspændene ved udgangen af året omkring 0,2 procentpoint. Pengemarkedsspændene har nærmet sig det pengepolitiske spænd både som følge af Nationalbankens ensidige rentenedsættelser i 1. halvår og som følge af stigende pengemarkedsrenter i euroområdet. Stigningen i eurorenterne skal ses i lyset af en begyndende normalisering af likviditetssituationen i euroområdet.

Pengeinstitutternes renter og obligationsrenter

Renten på danske realkreditobligationer faldt i 1. halvår og steg igen i 2. halvår. Samlet faldt renten på de 1-årige rentetilpasningsobligationer med 0,5 procentpoint fra primo januar 2010 til 1,4 pct. ultimo december. Renten på de lange realkreditobligationer faldt i samme periode med 0,5 procentpoint til 4,7 pct. Indsnævringen i forskellen mellem renten på

PENGEPOLITISKE SPÆND OG 3-MÅNEDERS RENTESPÆND MELLEM
DANMARK OG EUROOMRÅDET

Figur 2

Anm.: Det pengepolitiske rentespænd er forskellen mellem Nationalbankens udlånsrente og ECB's skæringsrente ved de primære markedsoperationer. Rentespændet for usikrede renter er forskellen mellem 3-måneders Cibur og Euribor. Rentespændet for sikrede renter er baseret på 3-måneders renteswap med dag-til-dag-renten.

Kilde: EcoWin, ECB og Danmarks Nationalbank.

de lange fastforrentede realkreditobligationer og renten på de korte rentetilpasningsobligationer medvirkede til, at rentetilpasningslånenes andel af det samlede brutto nyudlån aftog frem til september 2010. Rentetilpasningslånenes andel af det samlede nyudlån steg igen i årets sidste tre måneder, hvor renteforskellen blev udvidet igen.

Pengeinstitutternes ud- og indlånsrenter fulgte også udviklingen i de pengepolitiske renter. Set over hele året faldt pengeinstitutternes gennemsnitlige rente på udestående udlån til husholdninger og erhverv med henholdsvis 0,5 og 0,4 procentpoint, mens indlånsrenterne faldt med 0,4 procentpoint, jf. tabel 4. Pengeinstitutternes rentemarginal var dermed nogenlunde stabil.

PENGEINSTITUTTERNES UD- OG INDLÅNSRENTER TIL HUSHOLDNINGER OG
ERHVERV

Tabel 4

Pct.	Ultimo 2010		Renteændring fra ultimo 2009 til ultimo 2010	
	Husholdninger	Erhverv	Husholdninger	Erhverv
Indlån	1,0	0,7	-0,4	-0,4
Udlån	5,1	4,1	-0,5	-0,4

Anm.: Rentesaetserne er de gennemsnitlige, effektive renter på store og mellemstore pengeinstitutters udlån til og indlån fra danske resider i kroner.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

Renten på 10-årige statsobligationer faldt fra 3,7 pct. primo 2010 til 3,1 pct. ultimo 2010. Rentespændet over for tilsvarende tyske statsobligationer faldt fra omkring 0,3 til 0,2 procentpoint. For en række eurolande har spændet til de tyske statsobligationsrenter derimod været stigende i 2010. Udviklingen kan tilskrives statsgældsproblemer i nogle af de pågældende lande samt fortsat usikkerhed om den fremtidige økonomiske vækst, jf. afsnittet om international baggrund for dansk økonomi.

DET INDENLANDSKE FINANSIELLE SYSTEM

Penge- og realkreditinstitutter

Pengeinstitutternes indtjening var i 2010 fortsat påvirket af den finansielle krise. Niveauet for nedskrivninger på udlån var markant højere end forud for krisen, men i de fleste pengeinstitutter var der tegn på fremgang i form af faldende nedskrivninger og en svagt stigende indtjening. Langt størstedelen af pengeinstitutterne kom ud af 1.-3. kvartal med et positivt resultat. For enkelte institutter viste den økonomiske situation sig dog at være så kritisk, at der måtte tilføres yderligere kapital, for at institutterne kunne opfylde kravene for tildeling af en individuel statsgaranti under Bankpakke II. To institutter blev overtaget af afviklingsselskabet Finansiell Stabilitet A/S, da de ikke kunne opfylde solvenskravet.

Uroen på en række europæiske statsobligationsmarkeder påvirkede kun i begrænset omfang de danske pengeinstitutter. Dette skyldes, at institutternes beholdninger af obligationer udstedt af de berørte stater kun udgjorde en beskedent del af institutternes samlede værdipapirbeholdninger.

Realkreditinstitutterne berettede i forbindelse med offentliggørelsen af resultaterne for 1.-3. kvartal om faldende restanceprocenter i forhold til 2009. Lavere nedskrivninger og højere bidragssatser i flere institutter påvirkede indtjeningen i sektoren positivt.

Udløb af den generelle statsgaranti

Den ubegrænsede statsgaranti for indskydere og andre simple kreditorer udløb 30. september 2010.

Almindelige indlån er fremover dækket op til et beløb svarende til 100.000 euro, dvs. ca. 745.000 kr. Der er fortsat fuld dækning for visse særlige indlån, bl.a. børneopsparings- og etableringskonti samt pensions-, uddannelses- og boligopsparinger.

Som en del af Bankpakke II kunne danske pengeinstitutter ansøge om individuelle statsgarantier på ikke-efterstillet, usikret gæld med en løbetid på op til tre år. Muligheden for at udstede gæld med individuel

statsgaranti udløb 31. december 2010. 50 pengeinstitutter har benyttet ordningen og foretaget udstedelser med individuel statsgaranti for i alt 193 mia. kr.

Stresstest

Nationalbanken gennemførte i løbet af 2010 to stresstest af de største danske pengeinstitutter. I stresstestene undersøges pengeinstitutternes modstandskraft over for udvalgte, makroøkonomiske stød. I den seneste undersøgelse, *Stresstest, 2. halvår 2010*, vurderes pengeinstitutterne som helhed at have tilstrækkeligt med kapital i det mest sandsynlige, økonomiske scenario. Pengeinstitutterne bør dog fortsætte med at konsolidere og styrke kapitalforholdene samt forberede sig på kommende regulering og tilbagebetaling af eventuelle statslige kapitalindskud fra 2012 og fremefter.

Den Europæiske Banktilsynskomite, CEBS, gennemførte i sommeren 2010 en fælles stresstest af de største europæiske banker. De tre danske banker, som deltog i undersøgelsen, klarede sig alle gennem stresstesten med en kernekapital, der var væsentlig højere end den af CEBS fastsatte grænseværdi på 6 pct.

Likviditetsovervågning

Finanstilsynet og Nationalbanken har på baggrund af erfaringerne fra den finansielle krise etableret en fælles, intensiveret overvågning af pengeinstitutternes likviditet. Overvågningen bidrager til, at pengeinstitutterne har fokus på likviditet og er forberedte på udfasningen af de individuelle statsgarantier og Nationalbankens midlertidige likviditetsunderstøttende tiltag.

Som led i den intensiverede overvågning udarbejder og indberetter institutterne månedligt likviditetsstresstest. Ved udgangen af 2010 viste de seneste stresstest, at de fleste institutter var godt rustede til en længere periode med likviditetspres. Nogle institutter var dog fortsat sårbare.

Ny afviklingsordning

Med Bankpakke III er der etableret en ny afviklingsordning til håndtering af nødlidende pengeinstitutter. Ordningen indebærer, at Finansiell Stabilitet A/S skal medvirke til afviklingen af et nødlidende pengeinstitut ved at oprette et datterselskab, som viderefører aktiviteterne i det nødlidende pengeinstitut. Det er op til det enkelte, nødlidende pengeinstitut, om det vil lade sig afvikle gennem den nye ordning eller efter almindelig konkursbehandling. Pengeinstitutterne skal på førstkommende generalforsamling tage stilling til, om de på forhånd vil tilslutte sig ordningen.

Kommunikationsberedskab

Nationalbanken, Finanstilsynet, Finansrådet og Realkreditrådet har i samarbejde oprettet et kommunikationsberedskab for den finansielle sektor, som trådte i kraft i marts 2010. I beredskabet deltager en række penge- og realkreditinstitutter. Formålet med beredskabet er at forbedre sektorens samlede mulighed for reaktion og koordineret indsats i tilfælde af en større operationel forstyrrelse, hvor det finansielle system trues af nedbrud.

Udvalg om struktur for finansielt tilsyn i Danmark

Udviklingen på tilsynsområdet i EU og i andre lande har givet anledning til at overveje organiseringen af det finansielle tilsyn i Danmark. Økonomi- og erhvervsministeren har på den baggrund nedsat et udvalg, som bl.a. skal vurdere den nuværende struktur for finansielt tilsyn i forhold til mulige alternativer. Udvalget, der består af repræsentanter fra Nationalbanken, Finanstilsynet, Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet samt to eksterne sagkyndige, skal afrapportere senest 1. oktober 2011.

NY EUROPÆISK TILSYNSSTRUKTUR

I 2010 blev en ny struktur for det finansielle tilsyn i EU vedtaget, og med virkning fra 1. januar 2011 er et nyt europæisk finanstilsynssystem, ESFS, blevet etableret. ESFS samler aktørerne med ansvar for finansielt tilsyn på nationalt plan og EU-plan og fungerer som et netværk. På EU-plan omfatter netværket tre europæiske tilsynsmyndigheder, ESA'erne, et fælles udvalg for ESA'erne og et europæisk udvalg for systemiske risici, European Systemic Risk Board, ESRB.¹ I forhold til tidligere har den nye tilsynsstruktur mere vægt på de indbyrdes relationer mellem udviklingen i makroøkonomien og det finansielle system.

ESRB er ansvarlig for den såkaldte makroprudentielle overvågning af det finansielle system i EU med det formål at bidrage til at forebygge eller reducere systemiske risici i EU.² Konkret bliver ESRB's arbejdsopgaver at indsamle og analysere de relevante oplysninger for den makroprudentielle overvågning med henblik på at kunne afdække og priori-

¹ For en nærmere beskrivelse henvises også til Birgitte Bundgaard Madsen og Louise Caroline Mogensen, Ny europæisk tilsynsstruktur, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2009.

² I forordningen vedrørende etableringen af ESRB defineres systemisk risiko som en risiko for forstyrrelse af det finansielle system med potentiale til at få alvorlige negative konsekvenser for det indre marked og realøkonomien. Alle typer finansielle formidlere, markeder og infrastrukturer kan potentielt være systemisk vigtige i en vis grad.

tere systemiske risici. Hvis nødvendigt skal ESRB udstede advarsler eller fremsætte henstillinger til afhjælpende tiltag som svar på de afdækkede risici. Det er også ESRB's ansvar at overvåge opfølgningen af de udstedte advarsler og henstillinger.

ESRB organiseres med et almindeligt råd, en styringskomite, et sekretariat, et rådgivende videnskabeligt udvalg og et rådgivende teknisk udvalg. Formanden for Nationalbankens direktion deltager med stemmeret i Det Almindelige Råd, og Nationalbanken er medlem af Det Rådgivende Tekniske Udvalg. ECB yder analytisk, statistisk, administrativ og logistisk støtte til ESRB. ECB's formand vil varetage formandskabet for ESRB i de første fem år. ESRB trækker også på teknisk rådgivning fra de nationale centralbanker og tilsynsmyndigheder. ESRB indgår i et tæt samarbejde med de tre ESA'er for at sikre, at vurderingen af risici på makroplan er baseret på fyldestgørende og præcise oplysninger om udviklingen i det finansielle system. Formændene for de tre ESA'er deltager således også med stemmeret i Det Almindelige Råd på lige fod med de nationale centralbanker og ECB. De nationale tilsynsmyndigheder er også repræsenteret i Det Almindelige Råd, dog uden stemmeret.

ESA'erne etableres ved at omdanne eksisterende EU-tilsynskomiteer inden for bank-, forsikrings- og værdipapirmarkedstilsyn til tre tilsynsmyndigheder, nærmere bestemt Den Europæiske Banktilsynsmyndighed, EBA, Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed, ESMA, og Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger, EIOPA. Det direkte tilsyn med de finansielle virksomheder skal fortsat udføres af de nationale tilsynsmyndigheder. Nationalbanken deltager i EBA uden stemmeret.

INTERNATIONALT MONETÆRT SAMARBEJDE

Udvidelse af Euroområdet

Estland indtrådte 1. januar 2011 i euroområdet. Antallet af eurolande er nu 17, mens de resterende 10 EU-lande står udenfor. Deltagerne i valutamarbejdet ERM2 er herefter Danmark, Letland og Litauen.

Den Internationale Valutafond

Den Internationale Valutafond, IMF, har i de seneste år spillet en fremtrædende rolle i håndteringen af den globale økonomiske og finansielle krise. IMF har bl.a. fokus på de globale ubalancer, opbygning af et nyt og robust finansielt system samt løsninger på de store problemer med statsgæld og manglende holdbarhed af de offentlige finanser i de avancerede økonomier.

Forstærket økonomisk-politisk rådgivning og nye udlånsinstrumenter

Krisen har først og fremmest tydeliggjort behovet for styrket international økonomisk overvågning – herunder navnlig overvågning af den finansielle sektor og dens samspil med realøkonomien. Der har derfor det seneste år været fokus på at styrke IMF's overvågning af både regioner, enkeltlande og de finansielle markeder. IMF's bestyrelse har bl.a. støttet, at alle systemisk vigtige medlemslande vil gennemgå en analyse af deres finansielle sektor kaldet Financial Sector Assessment Program, FSAP, samt at dele af FSAP'en vil blive integreret i IMF's Artikel IV-rapporter for alle medlemmer. IMF vil ligeledes styrke sin multilaterale overvågning ved at øge fokus på den førte økonomiske politik i systemisk vigtige lande/regioner og dens påvirkning af verdensøkonomien. Sådanne analyser vil derfor blive inkluderet som særskilte afsnit i kommende artikel IV-rapporter for USA, euroområdet, Kina, Japan og Storbritannien.

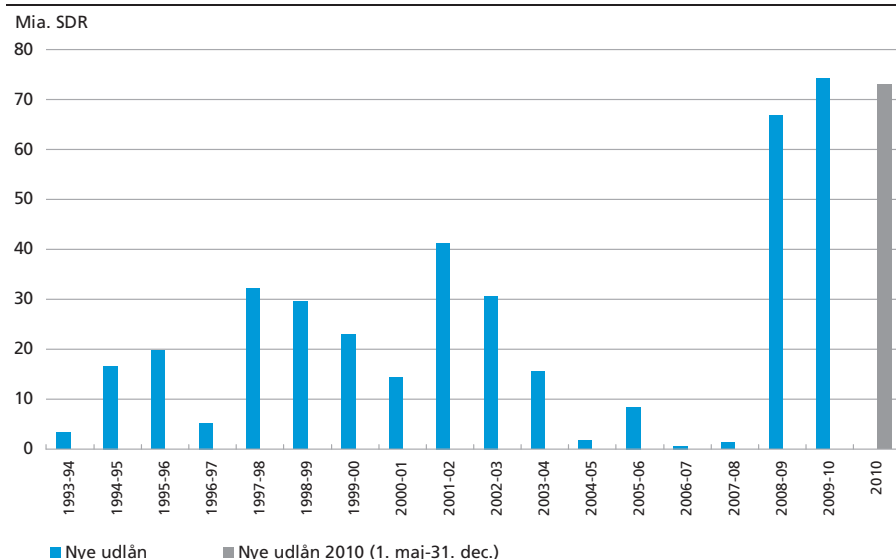
IMF's mandat til overvågning af kapitalbevægelser og valutakurser har også været drøftet. Denne diskussion er aktuel som følge af de fortsat meget betydelige globale ubalancer og de deraf afledte risici for verdensøkonomien, herunder risikoen for uhensigtsmæssigt bratte tilpasninger i valutakurser.¹ Endvidere har en række vækstøkonomier opbygget betydelige valutareserver, og nogle af disse lande har også indført kapitalrestriktioner for at imødegå betydelige indstrømninger af kapital og det deraf følgende markedspres for opskrivning af landenes valutakurser. Disse emner drøftes fortsat i IMF og G20-regi. IMF yder desuden på en række områder teknisk bistand til samarbejdet i G20. IMF har bl.a. leveret en række studier til G20 vedr. beskatning af den finansielle sektor. Som led i G20's Mutual Assessment Process har IMF ligeledes bidraget med tekniske vurderinger af G20-landenes økonomisk-politiske programmer.

IMF arbejder også for at styrke de globale finansielle sikkerhedsnet og fremme stabiliteten af det internationale monetære system. Som led heri har IMF revideret sine udlånsfaciliteter for at gøre det mere attraktivt for medlemmer med en stærk økonomisk politik at søge forebyggende låneadgang og derved være med til at forebygge spredning af økonomisk og finansiell uro på tværs af lande. Den såkaldte Flexible Credit Line, FCL, der blev skabt i foråret 2009, giver således forebyggende låneadgang hos IMF for lande, der opfylder en række kriterier. Lånene udbetales uden yderligere lånebetingelser i tilfælde af, at landet mod forventning får behov for at trække på lånemuligheden. I august 2010 vedtog IMF's bestyrelse en ny forebyggende lånefacilitet Precautionary

¹ En nærmere beskrivelse af disse risici er givet i Niels Blomquist og Susanne Thamsborg, Globale ubalancer – En trussel mod opsvinget?, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 3. kvartal 2010.

UDVIKLINGEN I IMF'S NYE UDLÅN

Figur 3

Anm.: Opgjort efter finansår, som løber fra 1. maj til 30. april året efter.

Kilde: IMF.

Credit Line, PCL, med mere begrænsede lånebetingelser end IMF's sædvanlige lånefacilitet, den såkaldte Stand-By-facilitet. PCL er tilgængelig for lande, der opfylder de fleste af FCL-kriterierne, og ikke afviger alvorligt i forhold til de øvrige. Den afviger fra FCL ved, at der blandt betingelserne for et låneprogram også kan stilles krav om ændringer i den økonomiske politik.

IMF's låneprogrammer og udlånskapacitet

Den globale økonomiske krise har medført et øget behov for IMF-lån, jf. figur 3. I finansåret 2010¹ indgik IMF låneaftaler for 74,2 mia. SDR, navnlig ved en række forebyggende FCL-låneprogrammer til Mexico, Polen og Colombia. IMF har endvidere haft en vigtig rolle i håndteringen af gældsproblemerne i periferilande i euroområdet. Således indgik IMF i 2010 omfattende låneaftaler med eurolandene Irland og Grækenland på henholdsvis 26,4 mia. SDR og 19,5 mia. SDR. Låneprogrammerne til Grækenland og Irland er set i forhold til landenes kvote i IMF noget større end hidtil. Herudover bidrager EU og eurolandene med ekstra finansiering, og IMF's udlån udgør dermed omkring en tredjedel af de samlede låneprogrammer for de to eurolande.

¹ Opgjort efter finansår, dvs. tallet for 2010 dækker perioden 1. maj 2009-30. april 2010. FCL-låneprogrammerne til Mexico og Polen blev i januar 2011 forlænget med 2 år og forøget til henholdsvis 15 og 14 gange kvoten (i alt henholdsvis ca. 47,3 mia. SDR og 19,2 mia. SDR).

Som følge af de øgede udlån er man blandt IMF's medlemslande også enige om at give IMF adgang til ekstra udlånsmidler, så IMF vil være i stand til at imødekomme eventuelle nye lånebehov. IMF's bestyrelse godkendte 12. april 2010 en ændring af lånearrangementet New Arrangements to Borrow, NAB. Ændringerne medfører en markant udvidelse af kreditrammerne fra 34 mia. SDR til 367,5 mia. SDR bl.a. som følge af, at aftalen udvides til at omfatte 13 nye lande. Nationalbankens kredittilsagn via valutareserven udvides fra 367 mio. SDR til 3,2 mia. SDR, svarende til 28,4 mia. kr. Den nye aftale indeholder også en række praktiske ændringer, som medfører, at NAB bliver mere fleksibel og brugbar. Den nye aftale vil først træde i kraft, når den er blevet endeligt ratificeret af deltagerlandene, hvilket ventes at ske i løbet af foråret 2011.¹

Styrkelse af vækstøkonomiernes vægt i IMF's styrelse

Det seneste år har været præget af forhandlingerne om IMF's kvote- og styrelsesreform. Reformen blev efter godkendelse af fondens bestyrelse vedtaget 16. december 2010 af IMF's repræsentantskab efter politisk enighed på mødet blandt G20's centralbankchefer og finansministre 22.-23. oktober 2010. Reformen medfører større indflydelse for de toneangivende vækstøkonomier, mens især mindre lande mister indflydelse. Reformen vil træde i kraft, når den er endeligt ratificeret af medlemslandene.² Der sigtes efter at have den på plads i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder i Egypten i 2012.

SEDLER OG MØNTER

I løbet af 2010 steg værdien af cirkulerende sedler og mønter fra 60,1 mia. kr. til 61,9 mia. kr. Værdien af sedler i omløb steg fra 54,5 mia. kr. til 56,1 mia. kr., mens antallet af sedler i omløb steg fra 160 mio. stk. i 2009 til 163 mio. stk. i 2010.

Antallet af registrerede falske sedler steg fra 356 i 2009 til 762 i 2010. 418 af de registrerede, falske sedler i 2010 blev fundet i omløb. Set i international sammenhæng er forfalskningen af danske pengesedler fortsat ganske beskedent.

Ny seddelserie

Udsendelsen af den nye seddelserie fortsatte i 2010. Seddelseriens motiver, som er designet af kunstneren Karen Birgitte Lund, er fem udvalgte

¹ Nationalbanken kunne 24. august meddele IMF, at Danmark havde ratificeret aftalen.

² En mere omfattende beskrivelse af kvote- og styrereformen er givet i Helene Kronholm Bohn-Jespersen, IMF's kvote- og styrelsesreform 2010, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2010.

broer i Danmark samt oldtidsfund knyttet til broernes nærmiljø. I 2010 blev der udsendt to nye sedler; 100-kronesedlen primo maj og 200-kronesedlen medio oktober. De sidste to sedler – 500- og 1000-kronesedlen – udsendes i februar og maj 2011.

Færøerne og Grønland

Som Danmarks centralbank forsyner Nationalbanken også Færøerne og Grønland med kontanter. Færøerne har siden 1951 haft særlige penge-sedler med færøske motiver, men med samme værdier som de danske. I 2006 blev der med tilslutning fra det daværende landsstyre fremsat et lovforslag om, at Grønland skal have egne pengesedler. Loven om pengesedler i Grønland trådte i kraft 1. juni 2007. I efteråret 2010 tilkendegav det nye grønlandske selvstyre, at de ikke ønsker, at der indføres særlige, grønlandske pengesedler. På den baggrund indstillede Nationalbanken arbejdet med at udvikle en grønlandsk seddelserie.

Den Kgl. Mønt

Med virkning fra 1. oktober 2008 udgik 25-øren som betalingsmiddel. Mønten indløses af Nationalbanken i en 3-års periode, som udløber ved udgangen af september 2011. I begyndelsen af 2008 cirkulerede der 525 mio. stk. bronze-25-ører, og det forventes, at ca. en tredjedel af disse vil være indløst, når fristen udløber. I 2010 blev kun indløst et meget begrænset antal 25-ører.

Det samlede møntomløb steg i løbet af 2010 med 82 mio. kr. eller 1,5 pct. Der er fortsat tale om en begrænset stigning i omløbet sammenlignet med årene 2000-07, men væksten i møntomløbet er tiltaget i forhold til 2008 og 2009. Der har i 2010, som i 2009, kun været en begrænset produktion af cirkulationsmønt, da der fortsat var rigelige lagre som følge af, at også andre møntværdier kom retur i forbindelse med inddragelsen af 25-øren.

Nationalbanken har i de seneste år ombyttet stigende mængder beskadiget dansk mønt. I 2010 har Nationalbanken modtaget ca. 9 mio. kr. til ombytning. 1. januar 2011 trådte en lovændring af møntlovens § 4, stk. 2 i kraft, der gør det muligt for Nationalbanken at afvise ombytning af beskadigede mønter, som har været udsat for en modificerende behandling. Udgangspunktet er herefter, at sådanne mønter ikke længere kan ombyttes i Nationalbanken.

I anledning af Dronningens 70-års fødselsdag 16. april 2010 blev der udsendt en erindringsmønt i tre udgaver; en 1000-krone guldmønt, en 500-krone sølv-mønt og en 20-kronemønt til almindelig cirkulation. Motivet på forsiden af erindringsmønterne er et portræt af Dronningen udformet af billedhugger Lis Nogel. Dette portræt vil blive anvendt på

de almindelige 10- og 20-kronemønter fra og med 2011. Bagsiden af erindringsmønterne er tegnet af kongelig våbenmaler Ronny Andersen og viser det kongelige våben, som i baggrunden er omgivet af margueritter.

I november 2010 blev der i serien af temamønter med skibe udsendt en mønt med grønlandsk motiv. Mønten viser en kajak og en konebåd og er udformet af den grønlandske kunstner Niels Motzfeldt. Temamøntserien med skibe som motiv fortsættes i 2011.

BETALINGSFORMIDLING

Sikkerhedsstillelse

Nationalbankens belåningsgrundlag for kredit i danske kroner blev i februar 2010 udvidet med såkaldte "junior covered bonds"¹. Det midlertidige belåningsgrundlag blev udvidet med særlige obligationer udstedt af et selskab, kaldet et Special Purpose Vehicle, SPV, der yder lån med individuel statsgaranti til danske penge- eller realkreditinstitutter. Muligheden for at benytte Nationalbankens midlertidige lånemuligheder blev endvidere forlænget til 26. februar 2011.

Som følge af ændringer i Eurosystemets principper for risikostyring, der trådte i kraft 1. januar 2011, har Nationalbanken fra samme dato forhøjet børskurshaircuts for mindre likvide værdipapirer. Der indføres samtidig et ekstra 5 pct. haircut ved anvendelse af teoretiske priser ved beregning af værdipapirers belåningsværdi.

Betalings- og afviklingssystemer

Nationalbanken ejer og driver betalingssystemet Kronos for store tidskритiske betalinger og fungerer som afviklingsbank for VP-afviklingen, det danske system for afvikling af værdipapirhandler, og Sumclearingen, som er Finansrådets system til afvikling af detailbetalinger. Desuden har banken som overvåger af den finansielle infrastruktur i Danmark til opgave at fremme en sikker og effektiv afvikling af betalinger og værdipapirhandler.

Kronos

Afviklingen af betalinger i Kronos har i 2010 kørt planmæssigt, og deltagernes likviditet har været rigelig. Det skyldes i høj grad adgangen til intradag-kredit i Nationalbanken mod sikkerhed i deltagernes store beholdning af belånbare aktiver.

¹ Betegnelsen "junior covered bonds" dækker obligationer udstedt af realkreditinstitutter med det formål at retablere sikkerheden bag instituttets særligt dækkede obligationer i tilfælde af boligprisfald, sådan som det kræves i lovgivningen om særligt dækkede obligationer.

I 2010 faldt værdien af betalingerne i Kronos for andet år i træk. Faldet, som var på 12 pct., skyldes en nedgang i de pengepolitiske operationer, dvs. penge- og realkreditinstitutters køb og salg af indskudsbeviser hos Nationalbanken samt lån mod pant. Antallet af transaktioner i Kronos steg derimod med 3 pct.

Sumclearingen

Driften i Sumclearingen har generelt fungeret tilfredsstillende i 2010.

Arbejdsgruppen om nationale betalingsoverførsler, hvor Nationalbanken har formandsposten, har udarbejdet en rapport, hvor afviklingstiderne for nationale betalingsoverførsler analyseres. I rapporten anbefales det at undersøge muligheden for, at gennemføre tre ændringer i betalingsinfrastrukturen: (1) flytning af weekendafviklingen, så alle weekendens betalinger bogføres modtagernes konti mandag morgen i stedet for tirsdag morgen, (2) udskydelse af datacentralernes cut-off-tidspunkt, hvorved flere betalinger initieret i aftentimerne kan indgå i den natlige afvikling og (3) indførelse af en ekstra daglig afvikling af konto-til-konto-overførsler.

Værdipapirafvikling

VP-afviklingen har generelt fungeret tilfredsstillende i 2010. Andelen af aktiehandler, der blev afviklet rettidigt, er dog faldet til trods for, at der blev indført en central modpart på aktiemarkedet i efteråret 2009.

Afviklingsproblemerne skyldes bl.a., at incitamenterne til at levere værdipapirer rettidigt ikke er tilpasset et marked med en central modpart. Nationalbanken deltager i en arbejdsgruppe, der har til formål at skabe en ny incitamentsstruktur. Den nye struktur skal sikre, at deltagerne tilskyndes til at levere papirer til tiden.

Infrastrukturudvikling på værdipapirområdet

I 2010 har de europæiske centralbanker, værdipapircentraler og markedsdeltagere arbejdet videre med forberedelserne til Target2-Securities, T2S, som forventes at gå i drift i september 2014. Formålet er at etablere et fælles, europæisk værdipapirafviklingssystem, hvor grænseoverskridende værdipapirhandler håndteres lige så sikkert og effektivt som nationale handler. VP Securities forventer at tilslutte sig T2S i 2015.

Indførslen af T2S betyder, at der skal foretages ændringer i både Nationalbankens og markedsdeltagernes systemer. I 2010 er en række vigtige spørgsmål blevet afklaret. Bl.a. er der taget beslutning om at forlænge det pengepolitiske døgn. Nationalbanken har også af Eurosystemet fået adgang til at kunne yde natlig eurolikviditet på T2S.

T2S vil medføre, at der skal ske en del ændringer i de it-systemer, som Nationalbanken i dag anvender i forbindelse med betalingsformidling og sikkerhedsstillelse. Der er derfor indledt et større arbejde med den operationelle og systemmæssige omlægning af Nationalbankens it-systemer til T2S.

En analyse af omkostningerne ved forskellige betalingstyper

Nationalbanken har i 2010 gennemført en undersøgelse af omkostningerne ved forskellige typer af betalinger i Danmark, fx kontant- og kortbetalinger samt betalinger via netbank og Betalingsservice. Som led i undersøgelsen er der blevet indsamlet data fra en række pengeinstitutter, andre væsentlige udbydere af betalingstjenester og detailhandelsvirksomheder i Danmark. Resultaterne vil blive offentliggjort i 2011.

STATISTIK

Ny statistikhjemmel

Med vedtagelsen af en ny paragraf 14a i Nationalbankloven fik Nationalbanken 1. juli 2010 sin egen hjemmel til at indsamle og anvende statistiske oplysninger til at løse sine opgaver.

Den nye statistikhjemmel er begrundet i, at Nationalbanken har behov for at anvende oplysninger om enkeltinstitutioner ved udførelsen af penge- og valutapolitikken og overvågningen af den finansielle stabilitet i Danmark. Det var ikke muligt tidligere, hvor Nationalbanken bl.a. indsamlede statistiske oplysninger på basis af en bemyndigelse fra Danmarks Statistik. Oplysninger indsamlet efter denne bemyndigelse kunne kun bruges til at lave statistik.

Nationalbanken har med den nye statistikhjemmel også fået mulighed for i velbegrundede tilfælde at videregive oplysninger om enkeltinstitutioner til Finanstilsynet, til Det Europæiske System af Centralbanker, ESCB, og til det nyoprettede Europæiske Udvalg for Systemiske Risici, ESRB, der har fået til opgave at styrke overvågningen af den finansielle stabilitet i EU.

Teknisk samarbejde med Finanstilsynet

Nationalbanken og Finanstilsynet besluttede i efteråret 2010 at indlede et teknisk samarbejde om indsamling af oplysninger fra den finansielle sektor. Samarbejdet vil med tiden indebære, at alle de oplysninger, som Nationalbanken og Finanstilsynet har brug for fra den finansielle sektor, vil blive indsamlet via Nationalbankens elektroniske indberetningsplatform.

Samarbejdet vil samlet set føre til betydelige besparelser for de to institutioner, ligesom aktørerne i den finansielle sektor får fordel af, at de kun skal indberette til en platform.

Ny metode til estimering af formueindkomst for direkte investeringer

Nationalbanken har i 2010 taget en ny metode til estimering af formueindkomst for direkte investeringer i brug. Denne del af formueindkomsten indgår sammen med afkastet af andre grænseoverskridende investeringer i opgørelsen af betalingsbalancens løbende poster, som offentliggøres af Danmarks Statistik. Formueindkomst for direkte investeringer afspejler det årlige regnskabsmæssige resultat i udenlandske virksomheder ejet af danskere henholdsvis danske virksomheder ejet af udlændinge. Da årets resultat ikke kendes, når de månedlige betalingsbalanceopgørelser i løbet af året udarbejdes, anvendes et skøn. Det var tidligere baseret på historiske data, hvilket – særligt i år med konjunkturskift – gav anledning til store revisioner af formueindkomsten, når virksomhedernes årsregnskaber efterfølgende blev indarbejdet i opgørelsen af betalingsbalancen.

Med den nye metode inddrages information om den forventede konjunkturudvikling i det skøn over formueindkomsten for direkte investeringer, der indgår i årets løbende opgørelser af betalingsbalancen. Det ventes at føre til markant mindre revisioner af både formueindtægter og -udgifter.

Bankens virksomhed og organisation

MEDARBEJDERNE

Ved udgangen af 2010 beskæftigede banken 541 medarbejdere svarende til 510 fuldtidsstillinger. Antallet af fuldtidsstillinger er uændret, mens antallet af medarbejdere er faldet en smule fra 2009 til 2010. Antallet af medarbejdere beskæftiget i deltidsstillinger udgjorde 11 pct. mod 13 pct. i året før.

I 2010 var antallet af uddannelsespladser/elever 9 inden for forskellige fagområder; el-, gastronomi-, grafisk (mediegrafisk og grafisk teknisk), datatekniker- samt kontorområdet (administration og økonomi). Det samlede antal ph.d.-studerende var 5 og banken havde 2 trainee-stillinger ved udgangen af året.

Banken havde ved årets udgang 10 medarbejdere på orlov, heraf 7 til arbejde i internationale institutioner samt medarbejdere på anden orlov (relevante danske institutioner, supplerende uddannelse m.m.), og 6 medarbejdere har haft orlov til arbejde i ECB i løbet af året.

Sygefraværet var i 2010 på 7,3 dage pr. medarbejder, hvilket er et mindre fald i forhold til 2009 og på næsten samme niveau som i 2008.

Personaleomsætningen steg i 2010 til 10,4 pct., jf. tabel 5.

HR-strategi

Nationalbanken har udarbejdet en HR-strategi, som bygger på fem ambitioner; livslang læring for alle, åbenhed, sammenhæng, ansvar og anerkendelse samt forenkling og effektivitet.

Medarbejderundersøgelse

I foråret gennemførtes en medarbejderundersøgelse med en svarprocent på 91. Medarbejderundersøgelsen var det første tiltag under bankens nye HR-strategi, og den viste, at der i banken generelt er en høj arbejdsglæde, som ligger lidt over det danske arbejdsmarked. På bag-

PERSONALEOMSÆTNING I PCT. 2000-10

Tabel 5

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
11,0	6,8	9,2	6,7	10,4	13,0	13,2	15,7	16,3	9,5	10,4

Kilde: Danmarks Nationalbank.

grund af undersøgelsen er der på organisations-, afdelings- og sektionsniveau arbejdet med at forbedre arbejdsforholdene for herigennem at opnå øget medarbejdertilfredshed, engagement og arbejdsglæde, der bidrager til bankens målopfyldelse.

Udviklingsprogram for administrative medarbejdere

Nationalbanken har indført et udviklingsprogram for bankens administrative medarbejdere. I alt har 31 medarbejdere påbegyndt programmet, der består af kompetenceafklaring, skræddersyet uddannelsesforløb, fokus på arbejdsindhold samt forankring af viden og samarbejde.

Udviklingsprogram for økonomer

Der er indtil videre blevet ansat 13 nyuddannede økonomer på Nationalbankens udviklingsprogram, som blev introduceret i 2009. Udviklingsprogrammet er en del af Nationalbankens indsats for fortsat at kunne tiltrække og tilbyde udfordringer og attraktive udviklingsmuligheder for nyuddannede økonomer.

Overenskomstfornyelser/forhandlinger

Nationalbankens overenskomst med HK it, medie & industri for Seddeltrykkeriet blev genforhandlet for en 2-årig periode.

I lighed med finanssektoren valgte Nationalbanken at forhandle og forlænge bankens nuværende overenskomster med henholdsvis Nationalbankens Personaleforening og Chefgruppen for en 1-årig periode fra 2011 til 2012.

NATIONALBANKENS BYGNINGER

Nationalbanken har i 2010 ud over løbende vedligeholdelsesopgaver arbejdet med at reducere bankens forbrug af el og fjernvarme. Arbejdet har taget afsæt i en gennemgang af energiforbruget, som blev påbegyndt i 2008 i forlængelse af den lovpligtige energimærkning. Gennemgangen blev afsluttet i 2009, hvor der blev udarbejdet et katalog over potentielle energisparetiltag. I 2010 er nogle af disse tiltag gennemført under en separat økonomisk ramme, der er afsat til mindre tiltag med kort tilbagebetalingstid. Arbejdet med at reducere bankens forbrug af el og varme fortsætter i 2011.

LEDELSE OG ORGANISATION

Nationalbanken er en selvejende institution. Ledelsen består af et repræsentantskab, en bestyrelse og en direktion.

NATIONALBANKENS REPRÆSENTANTSKAB PR. 1. MARTS 2011		Boks 1
Formand: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i>		
Næstformand: Direktør <i>Helle Bechgaard</i>		
Valgt af Folketinget indtil 31. marts 2011:		
Politisk ordfører for Venstre, folketingsmedlem <i>Peter Christensen</i> ¹		
Folketingsmedlem <i>Pia Christmas-Møller</i>		
Finansudvalgsformand, folketingsmedlem <i>Kristian Thulesen Dahl</i>		
Gruppeformand for Venstre, folketingsmedlem <i>Kristian Jensen</i>		
Politisk ordfører for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Henrik Sass Larsen</i>		
Formand for SF, folketingsmedlem <i>Villy Søvndal</i>		
Formand for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Helle Thorning-Schmidt</i>		
Gruppeformand for Radikale Venstre, folketingsmedlem <i>Margrethe Vestager</i>		
Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren indtil 31. marts 2016:		
Departementschef <i>Michael Dithmer</i>		
Departementschef <i>Michael Lunn</i>		
Valgt af repræsentantskabet	indtil 31. marts:	
Fhv. bestyrelsesformand for Dansk Landbrug, gårdejer <i>Peter Gæmelke</i>		2011
Fhv. formand for LO <i>Hans Jensen</i>		2011
Fhv. forbundsformand <i>Kirsten Nissen</i>		2011
Formand for Forbrugerrådet <i>Camilla Hersom</i>		2012
Direktør <i>Jette W. Knudsen</i>		2012
Gårdejer <i>Kjeld Larsen</i>		2012
Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i>		2013
Adm. direktør <i>Peter Bjerregaard</i>		2013
Direktør <i>Niels Boserup</i>		2013
Koncernbestyrelsesformand <i>Niels Due Jensen</i>		2014
Professor <i>Michael Møller</i>		2014
Adm. direktør <i>Lars Rebien Sørensen</i>		2014
Direktør <i>Helle Bechgaard</i>		2015
Købmand <i>Niels Fog</i>		2015
Formand for FTF <i>Bente Sorgenfrey</i>		2015

¹ Et nyt medlem skal vælges af Folketinget i stedet for Peter Christensen, der er udtrådt 8. marts 2011, hvor han blev minister.

Direktionen består af tre medlemmer, som varetager den daglige ledelse. Nationalbankens direktion har det fulde ansvar for udformning og løbende tilpasning af pengepolitikken. Som kongelig udnævnt direktør er Nils Bernstein formand for direktionen. De to øvrige medlemmer af direktionen er Torben Nielsen og Per Callesen, der er valgt af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen. Per Callesen tiltrådte som nyt medlem af direktionen 1. februar 2011 og afløste Jens Thomsen, der var medlem af direktionen fra 1995. Nationalbankdirektør Torben Nielsen fratræder sin stilling som medlem af Nationalbankens direktion 1. april 2011. Torben Nielsen har været medlem af direktionen siden 1996.

NATIONALBANKENS BESTYRELSE PR. 1. MARTS 2011	Boks 2
Formand: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i> Næstformand: Departementschef <i>Michael Dithmer</i> Valgt af repræsentantskabet indtil 31. marts 2011: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i> Finansudvalgsformand, folketingsmedlem <i>Kristian Thulesen Dahl</i> Professor <i>Michael Møller</i> Fhv. forbundsformand <i>Kirsten Nissen</i> Formand for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Helle Thorning-Schmidt</i> Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren indtil 31. marts 2016: Departementschef <i>Michael Dithmer</i> Departementschef <i>Michael Lunn</i>	

Den kgl. bankkommissær er det formelle bindeled mellem regeringen og Nationalbanken. Økonomi- og erhvervsminister Brian Mikkelsen er kgl. bankkommissær. Koncerndirektør Søren Bjerre-Nielsen er bestyrelses- og repræsentantskabsformand.

DIREKTIONENS REPRÆSENTATION I BESTYRELSER, INTERNATIONALE ORGANISATIONER MV.

Direktionen er pr. 1. marts 2011 repræsenteret i følgende bestyrelser mv.:

Den Europæiske Union, EU

- *European Systemic Risk Board, ESRB, Det Almindelige Råd*
Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* er medlem.
- *Det Økonomiske og Finansielle Udvalg*
Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Den Europæiske Centralbank, ECB

- *Det Generelle Råd*
Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* er medlem.
- *Komiteen for Internationale Relationer*
Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Den Internationale Valutafond, IMF

- *Board of Governors*
Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* er det danske medlem.
- *Den Nordisk-Baltiske Monetære og Finansielle Komite*
Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Bank for International Settlements, BIS

Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* deltager.

Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, OECD

- *Det Økonomisk-Politiske Udvalg*

Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Bankernes EDB Central

Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er observatør i bestyrelsen.

Bankernes Kontantservice A/S

Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er næstformand for bestyrelsen.

Det Finansielle Virksomhedsråd

Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Det Økonomiske Råd

Nationalbankdirektør *Per Callesen* er medlem.

Nets Holding A/S

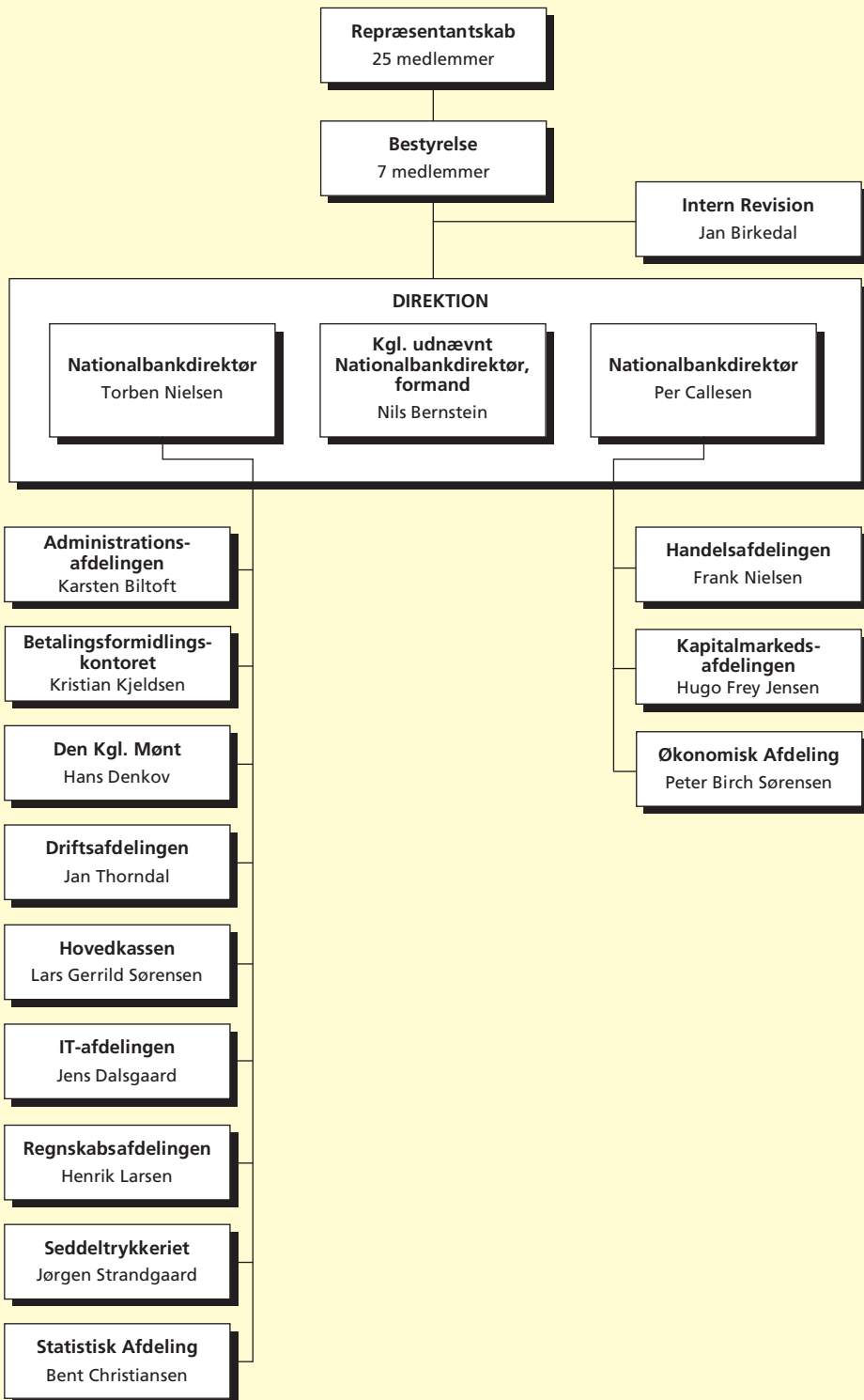
Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er medlem af bestyrelsen.

VP Lux S.à r.l.

Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er formand for bestyrelsen.

VP Securities A/S

Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er næstformand for bestyrelsen.

ORGANISATIONSPLAN 1. MARTS 2011

Risikostyring

Nationalbanken er i sit løbende arbejde konfronteret med en række risici. For at reducere disse risici og konsekvenserne af evt. hændelser er der etableret systemer og arbejdsgange, som forholder sig til disse risici.

OPERATIONEL RISIKO

Kontantforsyning

Det fælles nye kontanthåndteringsselskab, som Nationalbanken og Finansrådet besluttede at oprette i juni 2009, blev etableret i august 2010 som Bankernes Kontantservice A/S, BKS, med en aktiekapital på 100 mio. kr. Nationalbankens ejerandel udgør 25 pct. Herudover er 98 pengeinstitutter medejere af selskabet. BKS skal tilbyde at udføre den kontanthåndtering, som i dag finder sted i pengeinstitutter, der driver seddel- og møntdepoter for Nationalbanken. Aktiviteterne vil således primært omfatte transport, fordeling, sortering og optælling af sedler og mønt på vegne af pengeinstitutter. BKS vil i takt med overtagelsen samle den hidtidige kontanthåndtering i pengeinstitutterne, herunder depotfunktionen for Nationalbanken, i færre enheder.

Som et led i etableringen af BKS anmodede Nationalbanken i 2009 Dansk Standard om at undersøge mulighederne for at etablere en branchestandard for sikkerhedsindretning af kontantcentre og kontanttransporter i Danmark i overensstemmelse med de almindelige regler for udarbejdelse af standarder, herunder med inddragelse af alle aktører og interessenter. Der har været fuld opbakning til etablering af en sådan standard, som i december 2010 kunne publiceres af Dansk Standard som DS 3999 Sikkerhedsstandard for kontantcentre, transitstationer og kontanttransporter. Standarden indeholder en række standardkrav til sikkerhedsledelsen i virksomheder, der driver kontanthåndtering, og til fysiske og tekniske krav til kontantcentres og kontanttransporters indretning. Sikkerhedsstandarden vil efter en overgangsperiode kunne anvendes som grundlag for indgåelse af kontrakter i kontantforsyningen. Nationalbanken og Finansrådet er således enige om – efter overgangsperioden på tre år – kun at anvende kontanthåndteringsselskaber, der er certificerede efter sikkerhedsstandard.

Forsikringspolitik

Nationalbankens forsikringer gennemgås årligt med en ekstern forsikringsmægler. Der har i 2010 ikke været væsentlige ændringer i forsikringspolitikken.

FINANSIEL RISIKO

Nationalbanken er eksponeret over for en række finansielle risici, såsom rente-, guld- og valutarisici samt likviditets- og kreditrisici. Nogle risici er en konsekvens af fastkurspolitikken, der nødvendiggør en stor og likvid valutareserve. Andre risici afspejler, at banken som finansiell virksomhed påtager sig en vis risiko i forventning om at opnå et passende afkast.

Ved udgangen af 2010 beløb valutareserven sig til 429 mia. kr. Det er en stigning på 34 mia. kr. i forhold til året før og mere end en fordobling af niveauet fra efteråret 2008, før Lehman Brothers' konkurs udløste en verdensomspændende finanskrisen. Selv om forøgelsen langt overvejende er blevet placeret i korte sikre statspapirer og hos bankmodparter med høj kreditvurdering, har Nationalbanken ikke kunnet undgå at påtage sig større finansielle risici end tidligere.

Markedsforholdene har været omskiftelige, og der er blevet færre sikre investeringsmuligheder. I 2010 kom det til udtryk ved den europæiske statsgældskrise¹, der har medført nedgraderinger af lande, og hvor rentespænd til Tyskland blev øget betragteligt, jf. figur 4. Det har påvirket risikoen på Nationalbankens beholdning af statspapirer fra de berørte eurolande, der hovedsageligt har kort løbetid.

Guldprisen har været kraftigt stigende de seneste år, og udviklingen fortsatte i 2010.² Målt i kroner steg prisen med knap 40 pct. i 2010. Markedsværdien af guldbeholdningen steg derfor med 4,7 mia. kr. til 16,9 mia. kr., jf. figur 5. Udviklingen medførte en tilsvarende stigning i eksponeringen over for ændringer i guldprisen. Hvis guldprisen falder tilbage til niveauet før starten på den finansielle krise i efteråret 2008, vil det indebære et kurstab for Nationalbanken på godt 7,5 mia. kr.

Markedsrisiko

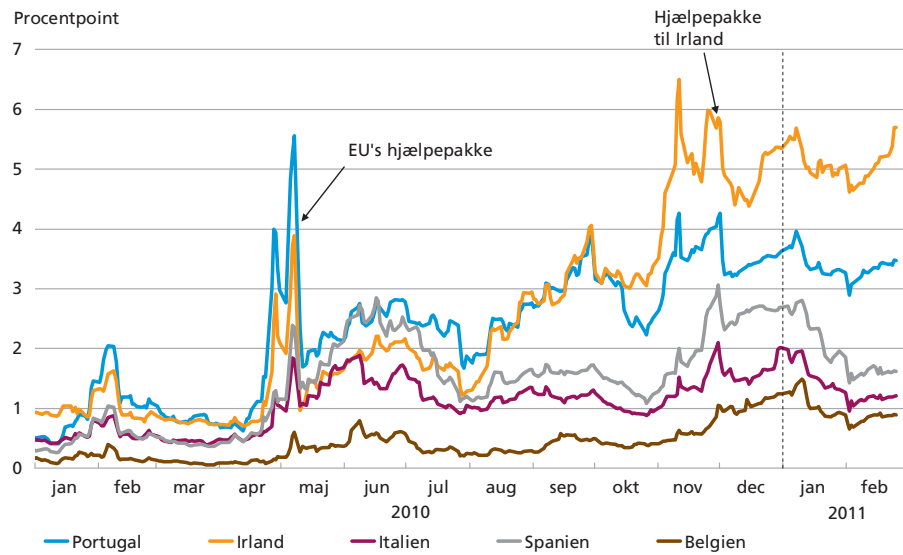
Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af kursændringer på de finansielle markeder.

¹ For beskrivelse af statsgældskrisen henvises til Søren Lejsgaard Autrup, Jacob Wellendorph Ejning og Uffe Mikkelsen, Krisen på de europæiske statsgældsmarkeder, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2010.

² Se endvidere Thomas Krabbe Jensen og Christian Stampe Sørensen, Stigningen i prisen på guld i de seneste år, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 1. kvartal 2010.

RENTESPÆND TIL TYSKLAND, 2-ÅRIGE STATSOBLIGATIONER

Figur 4

Kilde: Bloomberg.

VÆRDIEN AF NATIONALBANKENS GULDBEHOLDNING

Figur 5

Kilde: Nationalbankens porteføljestyringssystem, PSS.

NATIONALBANKENS RENTEKSPONERING							Tabel 6
Mia. kr.	DKK	EUR	USD	GBP	SEK	Øvrige	Total
2009	0,6	0,7	0,3	0,1	0,1	0	1,9
2010	0,6	1,1	0,3	0,1	0,1	0	2,3

Anm.: Tabellen viser Nationalbankens renteeksponering målt i kronevarighed, der angiver, hvor meget markedsværdien af bankens beholdning vil ændre sig, hvis rentekurven ændrer sig med 1 procentpoint.

Kilde: Nationalbankens porteføljestyringssystem, PSS.

Renteeksponering

En del af Nationalbankens portefølje er investeret i obligationer. Det giver banken en eksponering over for renteændringer, idet kursværdien varierer med renteniveauet.

Renteeksponeringen var ved udgangen af 2010 2,3 mia. kr. mod 1,9 mia. kr. i 2009, jf. tabel 6. Banken vil således få kurstab på 2,3 mia. kr., hvis renterne stiger med 1 procentpoint. Stigningen skyldes øgede placeringer i statspapirer på grund af en større valutareserve og færre bankforretninger. Renteeksponeringen på den indenlandske fondsbeholdning var uændret i forhold til udgangen af 2009.

Valutaeksponering

Hovedparten af valutareserven er investeret i euro, hvilket afspejler den danske fastkurspolitik. Derudover er reserven investeret i amerikanske dollar, britiske pund og svenske kroner. Nationalbanken har i medfør af nationalbankloven en guldbeholdning. I opgørelsen af Nationalbankens valutaeksponering optræder guld i dag som selvstændig valuta. Tidligere blev guldet betragtet som et dollardenomineret aktiv, og eksponeringen indgik derfor under dollar, jf. tabel 7. Nationalbanken omlægger valutaplaceringerne, ekskl. guld, til euro ved hjælp af terminsforretninger. Således har banken på nettobasis eksponering over for euro og guld.

Ved udgangen af 2010 var valutaeksponeringen på 415,9 mia. kr. Ved en generel styrkelse af kronen på 1 pct. vil Nationalbanken således tabe

NATIONALBANKENS VALUTAEXSPONERING							Tabel 7
Mia. kr.	EUR	USD	Guld	GBP	SEK	Øvrige	Total
2009 ¹	379,3	5,3	-	0	0	0	384,6
2010	399,0	0	16,9	0	0	0	415,9

Anm.: Valutaeksponeringen er opgjort efter omlægningen til euro. Nationalbankens samlede valutaeksponering afviger fra størrelsen af valutareserven, hvilket primært skyldes engagementerne med IMF.

Kilde: Nationalbankens porteføljestyringssystem, PSS.

¹ Ultimo 2009 indgik guld i nettodollareksponeringen i modsætning til ultimo 2010, hvor guld er en selvstændig valuta.

godt 4 mia. kr. Stigningen i valutaeksponeringen i 2010 skete i euro, hvor der i kraft af fastkurspolitikken kun sker små kursudsving, og valutatarisikoen derfor er lille. Dertil kommer den øgede eksponering over for ændring i guldprisen, jf. ovenfor.

Value-at-Risk

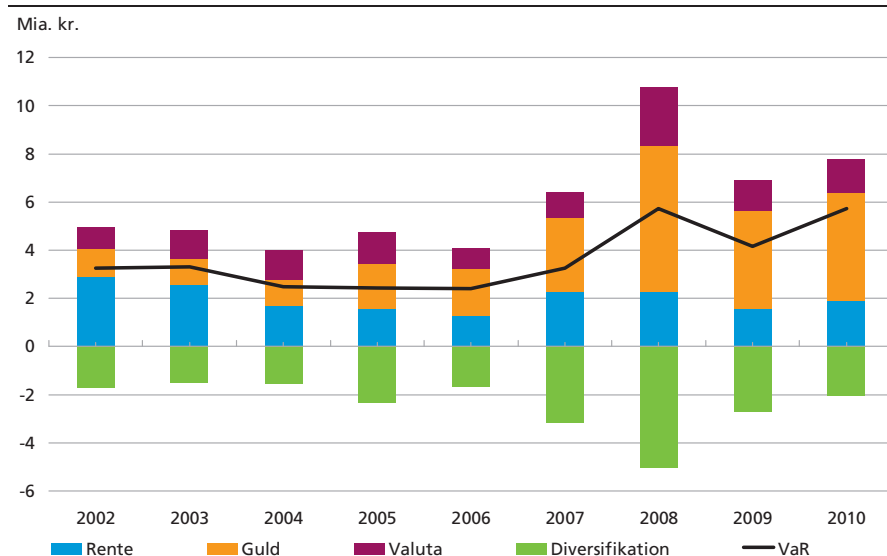
Nationalbankens samlede markedsrisiko måles bl.a. i form af Value-at-Risk, VaR. VaR kombinerer bankens eksponering over for forskellige risikofaktorer med et skøn over variationen i disse faktorer. Variations-skønnene baseres på historiske observationer.

Ved udgangen af 2010 blev Nationalbankens VaR beregnet til 5,7 mia. kr., hvilket er godt 1,5 mia. kr. mere end ved årets begyndelse, jf. figur 6. Beregningen angiver, at Nationalbanken vil få et kurstab, der overstiger 5,7 mia. kr., i ét ud af tyve år. VaR er primært steget som følge af forøgelsen af valutareserven.

Nationalbankens markedsrisiko er på linje med 2008, der var præget af meget urolige markedsforhold og dermed høje variationsskøn. Markedsrisikoen er ikke faldet tilbage på trods af mere ro på de finansielle markeder. Det afspejler, at valutareserven er mere end fordoblet siden 2008. Baseres VaR-beregningerne på observationer fra de stressede markedsforhold i efteråret 2008, beregnes VaR til 11,6 mia. kr. for bankens eksponering ultimo 2010.

NATIONALBANKENS VALUE-AT-RISK, ULTIMO ÅRET

Figur 6

Anm.: VaR beregnes ud fra variationsskøn baseret på kursudviklingen de seneste 160 handelsdage. Observationerne vægtes, så de seneste observationer tildeles den største betydning. Fra og med 2010 afspejler dekomponeringen af VaR, at guld betragtes som selvstændig valuta. Dette ændrer ikke Nationalbankens samlede VaR.

Kilde: RiskMetrics og egne beregninger.

Likviditetsrisiko

For Nationalbanken er likviditetsrisiko risikoen for, at det ikke er muligt at frigøre midler til intervention, selv om midlerne for så vidt er til stede, eller at likvideringen kun kan foretages til stærkt forøgede omkostninger.

Formålet med valutareserven er at understøtte fastkurspolitikken. Ved forvaltning af valutareserven lægges der derfor stor vægt på, at en stor andel hurtigt kan bruges til støtteopkøb af kroner. Nationalbankens beredskab opererer med likviditetskrav til valutareserven. Størstedelen er placeret på pengemarkedet eller i værdipapirer med høj sikkerhed, der kan belånes eller sælges inden for en meget kort tidshorisont. Derudover har Nationalbanken sædvanligvis mulighed for at skaffe valutabeløb gennem forskellige låneprogrammer, fx statens commercial papers.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tab på et tilgodehavende hos en modpart, som ikke overholder sine betalingsforpligtelser. Nationalbanken har både kreditrisiko på bankindsud og værdipapirinvesteringer. Ved værdipapirinvesteringer omfatter kreditrisiko også risikoen for kurstab, der følger af lavere kreditværdighed på en modpart.

Nationalbanken søger at begrænse kreditrisikoen ved at stille høje krav til modparternes kreditværdighed og samtidig sprede sine tilgodehavender hos mange modparter. Hertil kommer, at en stor del af placeringerne hos bankmodparter sker mod sikkerhed. Sikkerheden består stort set kun af europæiske statsobligationer. Der var ikke nogen konkurser blandt bankens modparter i 2010.

Krediteksponeringen

Krediteksponeringen udtrykker, hvor meget banken risikerer at tabe, hvis en modpart går konkurs. Den siger ikke noget om sandsynligheden for, at det sker, eller andelen af tilgodehavendet, der tabes.

Krediteksponeringen steg i 2010, jf. tabel 8. Det skyldes, at valutareserven voksede, hvilket medførte flere obligationsplaceringer. Ved årets udgang var 78 pct. af bankens portefølje i kategorien Aa3 eller derover. Herudover udgøres knap 14 pct. af eksponeringer over for IMF og Bank for International Settlements, BIS. Sikrede indskud, hvor modparten har kreditvurdering under Aa3, udgør knap 5 pct.

Nationalbanken har en lille eksponerings med kort løbetid over for gældsplagede eurolande. Kreditrisici på disse beholdninger er steget i 2010. Risikoen modgås af oprettelsen af fælles stabilitetsmekanismer i regi af EU (European Financial Stabilisation Mechanism, EFSM) og inden for eurosamarbejdet (European Financial Stability Facility, EFSF).

NATIONALBANKENS KREDITEKSPONERING FOR BANKENS PORTEFØLJER,
ULTIMO 2010

Tabel 8

Mia. kr.	2009 i alt	Obligationer		Bankforretninger		Overnatio- nale insti- tutioner ⁴	Central- banker	2010 i alt
		Stater	Andre ¹	Sikrede ²	Usikrede ³			
Aaa	178	149	48	-	0	3	1	201
Aa1	60	34	11	-	1	-	-	46
Aa2	30	10	-	7	13	-	-	31
Aa3	65	-	-	61	8	-	-	69
A1	10	3	-	-	5	-	-	9
A2	29	-	0	15	-	-	-	15
A3	19	-	-	5	-	-	-	5
Baa1	-	2	-	-	-	-	-	2
Ingen kreditvurdering .	21	-	1	-	1	60	4	65
I alt	412	198	60	88	28	63	5	442

Anm.: Moody's kreditvurdering er benyttet. Skalaen har over 20 trin, hvor Aaa er den højeste kreditværdighed.

Kilde: Danmarks Nationalbank og Moody's.

¹ Værdipapirer med såvel eksplicit som implicit statsgaranti, covered bonds og værdipapirer fra danske udstedere.² Sikrede bankforretninger udgøres af repoforretninger.³ Usikrede bankforretninger udgøres af deposits, korrespondentkonti, valutaterminsfretninger og swaps med Danmarks Skibskredit A/S.⁴ Overnationale institutioner som BIS, IMF og supranationals som fx European Investment Bank og Asian Development Bank. BIS og IMF har ingen officiel kreditvurdering.

Ud over selve eksponeringen påtager Nationalbanken sig også risici for spændudvidelser. Kreditspændeksponeringen udtrykker, hvor meget banken taber, hvis kreditspændene for en bestemt modpart udvides med 1 procentpoint. Kreditspændeksponeringen svarer således til renteeksponeringen på den enkelte modpart. Disse risici begrænses ved hjælp af øvre grænser for markedsværdi og løbetid.

Nationalbankens usikrede bankindskud, der hører til valutareservens mindst sikre investeringer, blev nedbragt i 2010. Reduktionen blev modsvaret af øgede investeringer i statspapirer. Det reducerede bankens kreditrisiko, mens renterisikoen blev øget.

Koncentrationen på modparter ved Nationalbankens sikrede indskud blev reduceret i 2010. Det blev gjort dels ved anvendelse af flere modparter og dels ved større placeringer i tyske statspapirer og i BIS.

Eksponeringen over for overnationale institutioner er øget væsentligt i 2010, særligt i kategorien uden kreditvurdering, der dækker over IMF og BIS. Forøgelsen skyldes primært større eksponering over for BIS. Sandsynlighed for tab på mellemværende med IMF og BIS vurderes at være meget lille.

Regnskab

for året 2010

HOVED- OG NØGLETAL 2006-10

	2010	2009	2008	2007	2006
Resultatopgørelse (mio. kr.)					
Nettorenteindtægter	3.546	2.760	4.915	4.105	3.368
Kursreguleringer	4.567	1.751	2.246	1.634	-690
Udbytte af aktier mv.	129	126	140	134	115
Andre indtægter	12	24	26	59	48
Omkostninger inkl. afskrivninger	-581	-706	-590	-751	-606
Andre udgifter	-19	-	-	-	-
Årets resultat	7.654	3.955	6.737	5.181	2.235
Der disponeres således:					
Overført til egenkapital	5.493	2.412	3.593	2.343	-105
Overført til staten	2.161	1.543	3.144	2.837	2.340
	7.654	3.955	6.737	5.181	2.235
Balance (mio. kr.)					
Aktiver					
Valutareserveaktiver	431.856	398.804	215.964	172.282	175.446
Pengepolitiske udlån	9.275	104.220	240.876	216.794	153.735
Andre udlån	4.099	3.749	129.937	2.573	3.472
Indenlandske obligationer	32.609	33.093	27.308	27.833	28.648
Andre aktiver	8.305	10.285	21.008	5.058	3.571
Aktiver i alt	486.144	550.151	635.093	424.540	364.872
Passiver					
Seddel- og møntomløb	62.541	60.760	61.283	61.553	59.767
Pengepolitiske indlån	147.067	188.294	128.193	209.863	171.984
Staten	179.443	212.435	262.789	89.899	73.789
Valutareservegæld	3.134	4.257	4.293	4.585	3.729
Indlån ifm. swapaftaler	-	-	115.996	-	-
Andre forpligtelser	27.990	23.929	4.475	4.170	3.476
Forpligtelser i alt	420.175	489.675	577.029	370.070	312.745
Egenkapital i alt	65.969	60.476	58.064	54.470	52.127
Passiver i alt	486.144	550.151	635.093	424.540	364.872
Nøgletal					
Valutareserven (mio. kr.)	428.722	394.547	211.671	167.697	171.717
Penge- og realkreditinstitutternes netto- stilling over for Nationalbanken (mio. kr.)	137.792	84.074	-112.683	-6.931	18.249
Statens indestående (mio. kr.)	179.443	212.435	262.789	89.899	73.789
Ændring i seddel- og møntomløb (pct.)	2,9	-0,9	-0,4	3,0	6,3
Egenkapitaludvikling (pct.)	9,1	4,2	6,6	4,5	-0,2
Egenkapitaludvikling ekskl. kurs- reguleringsfond (pct.)	1,8	1,3	2,7	1,4	1,2
Gns. antal medarbejdere omregnet til fuldtid	510	508	497	505	513

LEDELSENS REGNSKABSBERETNING

Om regnskabet

Regnskabet for 2010 er udarbejdet efter samme principper som året før, jf. side 54.

Regnskabet afspejler, at Nationalbanken udsteder sedler og mønter, har betydelige aktiver i form af valutareserven samt er bank for penge- og realkreditinstitutter og staten.

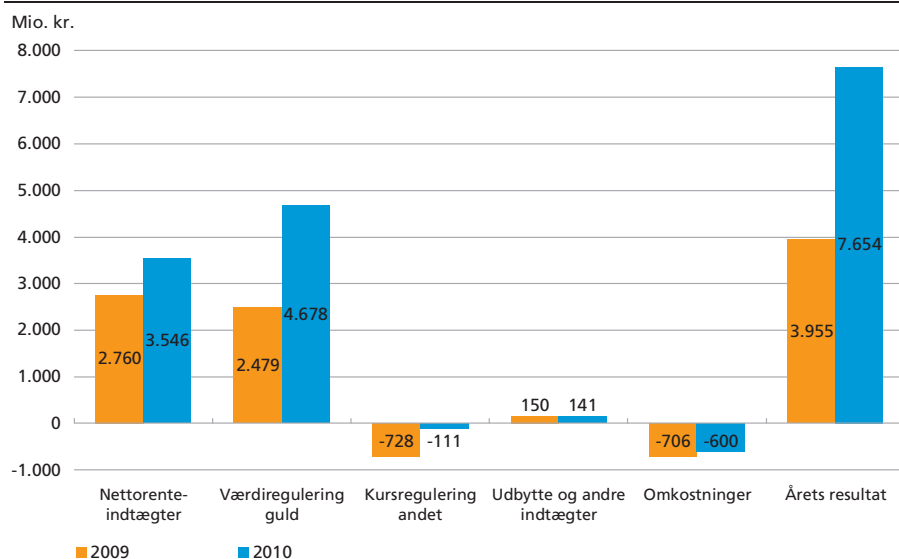
Årsregnskabet udviser også i år store ændringer i forhold til sidste år. Balancen er således samlet faldet med 64 mia. kr., valutareserven er steget med 34 mia. kr., penge- og realkreditinstitutterne nettoindlån er steget med 54 mia. kr., og statens indlån er faldet med 33 mia. kr. Resultatopgørelsen udviser store ændringer i det finansielle resultats brutto- og nettoposter. Resultat af finansielle poster er 8.113 mio. kr., en stigning på 3.601 mio. kr. i forhold til 2009, og årets samlede resultat er 7.654 mio. kr., en stigning på 3.699 mio. kr. i forhold til 2009.

Om tab og hensættelser

Der er ikke konstateret kredittab på bankens engagementer i 2010, og der vurderes ikke at være behov for at hensætte til imødegåelse heraf ved udgangen af året.

ÅRETS RESULTAT I FORHOLD TIL 2009

Figur 7

Resultat af finansielle poster

Nettorenteindtægter på 3.546 mio. kr. er steget med 786 mio. kr. (28,5 pct.) i forhold til 2009. Af væsentlige ændringer kan nævnes:

Positive

- Renteudgifter til staten faldt med 1.926 mio. kr. til 0 mio. kr. Statens gennemsnitlige indestående faldt med 6 mia. kr. til 191 mia. kr. Den gennemsnitlige forrentning i 2010 har udgjort 0,0 pct. som følge af beslutning i 2009 om at nedsætte rentesatsen for forrentning af statens indestående fra diskontoen til diskontoen minus 1 procentpoint, dog ikke til under 0 pct. Statens indestående vil igen blive forrentet fra 1. januar 2011. Dette vil ske med foliorenten.
- *Nettorenteindtægten* af nettotilgodehavender i udlandet steg med 61 mio. kr. til 3.306 mio. kr. De gennemsnitlige nettotilgodehavender steg med 102 mia. kr. til 410 mia. kr., og den gennemsnitlige forrentning faldt fra 1,1 pct. til 0,8 pct.

Negative

- *Nettorenten* af pengepolitiske ind- og udlån faldt med 605 mio. kr. fra en renteudgift på 190 mio. kr. til en renteudgift på 795 mio. kr. Instituternes gennemsnitlige nettomellemværender har ændret sig fra et nettoindlån på 44 mia. kr. til et nettoindlån på 129 mia. kr. Det kraftige fald i 2009 i de pengepolitiske rentesatser fortsatte i 1. halvår af 2010, hvor især indlånsrenten blev reduceret væsentligt. I 2. halvår steg indlånsrenten, mens udlånsrenten forblev uændret. Den gennemsnitlige forrentning for indlån faldt således fra 1,7 pct. i 2009 til 0,6 pct. i 2010 og for udlån fra 2,1 pct. til 1,1 pct.
- *Renteindtægter* på særlige udlån til Roskilde Bank og EBH Bank er faldet med i alt 468 mio. kr. til 0 mio. kr. som følge af ophør af disse engagementer i 2009.
- *Renteindtægter* af den indenlandske obligationsbeholdning er faldet med 188 mio. kr. til 1.051 mio. kr.

Kursreguleringer på +4.567 mio. kr. er steget med 2.816 mio. kr. i forhold til 2009. Heri indgår værdireguleringer af guld med +4.678 mio. kr. (2009, +2.479 mio. kr.) som følge af, at guldprisen i DKK steg 38 pct. i 2010. Modsat har der været børs- og valutakursreguleringer på valutamellemværender på i alt -71 mio. kr. (2009, - 968 mio. kr.) og kursreguleringer på indenlandske værdipapirer på -40 mio. kr. (2009, +240 mio. kr.). Af det indenlandske kurstab udgør kursregulering af aktier -58 mio. kr.

Faktorer, der har bidraget til det finansielle resultat

Som supplement til den regnskabsmæssige opgørelse af de finansielle poster viser tabel 9 en aktivitetsopdeling af de faktorer, som i særlig grad bidrager til resultatet. Det skal understreges, at opdelingen er analytisk og ikke umiddelbart kan sammenlignes med regnskabet.

Nationalbanken har bl.a. som opgave at udstede sedler og mønter, varetage penge- og valutakurspolitikken, have en guldbeholdning og være bankforbindelse for bankerne og staten. I kraft af disse myndighedsroller har Nationalbanken en *basisindtjening*.

Ud over myndighedsopgaverne har Nationalbanken også en virksomhedsrolle, hvor Nationalbanken tilstræber at opnå et fornuftigt afkast i forhold til risikoen på bankens porteføljer inden for rammerne af myndighedsrollen. Bidraget fra virksomhedsrollen er afspejlet i *resultat af yderligere risiko*.

Basisindtjeningen er beregnet til 6,5 mia. kr. i 2010, hvilket er 3,6 mia. kr. højere end i 2009. Hovedparten af indtjeningen i 2010 stammer fra værdiregulering af guld. I basisindtjeningen indgår også indtjeningsbidraget fra møntningsgevinsten, beregnet afkast af aktiver svarende til egenkapitalen, finansiering af valutareserven og valutakursreguleringer.

Den renteindtægt, som følger af, at seddel- og møntomløbet kan betragtes som et rentefrit lån for Nationalbanken, kaldes møntningsgevinsten. I beregningen er forudsat, at Nationalbanken placerer midlerne fra seddel- og møntomløbet og egenkapitalen til den korte pengepolitiske rente i Danmark. Indtjeningsbidraget fra møntningsgevinsten og egenkapitalen faldt med 1,3 mia. kr. til 0,8 mia. kr. i 2010. Faldet skyldes lavere pengepolitiske renter.

DRIVENDE FAKTORER FOR NATIONALBANKENS FINANSIELLE RESULTAT		Tabel 9
Mia. kr.	Resultat 2010	Resultat 2009
<i>Basisindtjening</i>		
Møntningsgevinst	0,4	1,1
Beregnet afkast af egenkapital	0,4	1,0
Valutareserven og dens finansiering mv.	0,0	-1,9
Renter af særlige udlån mv.	-	0,5
Valutakursregulering	1,0	-0,3
Værdiregulering af guld	4,7	2,5
Basisindtjening, i alt	6,5	2,9
Resultat af yderligere risiko	1,6	1,6
Samlet resultat af finansielle poster	8,1	4,5

Anm.: Møntningsgevinsten er beregnet ud fra seddel- og møntomløbet ekskl. kontantdepoter. Afrundede tal.

Valutareserven er langt overvejende placeret i euro. Herudover er en del placeret i dollardenominerede aktiver. I valutareserven indgår også guld, der ikke giver et løbende afkast. Modstykket til valutareserven er passiver, der overvejende udgøres af nettostillingen over for pengeinstitutterne og statens indestående i Nationalbanken.

Den korte rente i placeringsvalutaerne er normalt lavere end den korte danske rente. Det medfører, at Nationalbanken har en renteudgift ved at holde valutareserven. Rentespændet mellem Nationalbankens pengepolitiske rente og de faktiske placeringsrenter var generelt lavere i 2010 end i 2009. Det har, sammen med nulrenten på statens konto, bidraget til, at den beregnede omkostning ved at holde valutareserven faldt til 0,0 mia. kr. i 2010 mod 1,9 mia. kr. i 2009.

I forbindelse med valutareserven kan der forekomme betydelige reguleringer som følge af udsving i valutakurser og guldprisen. Når kronen eksempelvis svækkes over for en valuta, får Nationalbanken en gevinst, fordi kroneværdien af valutareserven stiger og omvendt, hvis kronen styrkes. I 2010 blev kronen svækket over for euro med 0,2 pct. Det gav en gevinst på 0,8 mia. kr.

Et fortsat lavt renteniveau, en høj valutareserve og forrentning af statens konto med foliorenten i 2011 gør, at basisindtjeningen – ekskl. guld – formentlig vil være lav i 2011.

Resultat af yderligere risiko afspejler, at Nationalbanken i moderat omfang påtager sig rente- og kreditrisiko. Det sker ved at investere i danske og udenlandske obligationer og ved at placere i udenlandske banker med høj kreditværdighed. Nationalbankens indtjening afhænger derfor af udviklingen i renteniveauet i Danmark og udlandet og i kreditrisikopræmier. Det beregnede bidrag fra yderligere risiko er opgjort til 1,6 mia. kr. i 2010. Gevinsten afspejler især, at Nationalbanken fik en højere rente på obligationsbeholdningen på grund af, at de lange renter var højere end de korte. Udviklingen på statspapirmarkederne i visse gældsprægede eurolande har givet kurstab på en mindre del af obligationsbeholdningen. Disse tab er delvist blevet opvejet af højere løbende indtjening på grund af en højere rente i disse lande.

Andre resultatposter

Udbytte af aktier mv. er steget med 4 mio. kr. til 129 mio. kr.

Andre indtægter er faldet med 12 mio. kr. til 12 mio. kr. Af faldet kan 4 mio. kr. henføres til lavere indtægter ved salg af mønter og medaljer og 7 mio. kr. til, at der i 2009 var en avance ved salg af ejendomme.

Omkostninger, afskrivninger og andre udgifter er faldet med 106 mio. kr. til 600 mio. kr. Af faldet kan 100 mio. kr. henføres til, at der i 2009 var en særlig indbetaling til "Danmarks Nationalbanks Pensionskasse

under afvikling" til afdækning af Nationalbankens pensionsforpligtelse samt til et fald i personaleomkostninger på 3 mio. kr. og til et fald i andre omkostninger på 22 mio. kr. Modsat er andre udgifter steget med 19 mio. kr. som følge af udbetaling til Kongehuset og Økonomi- og Erhvervsministeriet i forbindelse med udgivelsen af en erindringsmønt i anledning af Hendes Majestæt Dronning Margrethes 70-års fødselsdag. De 19 mio. kr. er fordelt ligeligt mellem Kongehuset og Økonomi- og Erhvervsministeriet og anvendes til almennyttige formål.

Disponering af årets resultat

Disponeringen af Nationalbankens resultat besluttet efter en konkret vurdering fra år til år.

Det har siden 1995 været et grundlæggende princip, at positive kursreguleringer henlægges til kursreguleringsfonden, og at negative kursreguleringer dækkes af kursreguleringsfonden i det omfang, det er muligt. Princippet er med til at sikre en vis udjævning i overførslen til staten.

Disponeringen af det beløb der herefter har været til rådighed, er i en årrække foretaget ud fra det hensyn, at en fornuftig sigtelinje for konsolideringen af Nationalbanken bør være, at sikringsfonden fastholdes på et konstant reelt niveau. Det vil sige, at stigningen i sikringsfonden i grove træk skal følge prisudviklingen.

Med udgangspunkt i ovenstående er det besluttet, jf. § 19 i lov om Danmarks Nationalbank, at overskuddet for 2010 på 7.654 mio. kr. disponeres således:

- Et beløb svarende til årets kursreguleringer på 4.567 mio. kr. henlægges til kursreguleringsfonden, der herefter udgør 13.365 mio. kr.
- 30 pct. af resultatet før kursreguleringer svarende til 926 mio. kr. henlægges til sikringsfonden, der herefter udgør 52.303 mio. kr.
- Det resterende beløb på 70 pct. af resultatet før kursreguleringer svarende til 2.161 mio. kr. overføres til staten.

Balancen

Balancen faldt fra 550,2 mia. kr. til 486,1 mia. kr. Balancefaldet på 64 mia. kr. kan specificeres i følgende hovedposter:

- På *aktivsiden* er udlån til penge- og realkreditinstitutter faldet med 94,9 mia. kr., og tilgodehavende i ECB vedr. penge- og realkreditinstitutternes Target-konti er faldet med 2,2 mia. kr. Valutareserveaktiver er forøget med 33,0 mia. kr.
- På *passivsiden* er indlån fra penge- og realkreditinstitutter faldet med 41,2 mia. kr. og statens indestående med 33,0 mia. kr. Seddel- og møntomløb er steget med 1,8 mia. kr., andre indlån er steget med 4,4 mia. kr. og egenkapitalen er steget med årets resultatandel på 5,5 mia. kr.

Forøgelsen af valutareserven fra 394,5 mia. kr. til 428,7 mia. kr. er sammensat af stigninger i valutareserveaktiverne guld på 4,7 mia. kr., fordringer på udlandet på 26,2 mia. kr., og i fordringer på IMF på 2,2 mia. kr. og fald i valutareservepassivet forpligtelser over for udlandet på 1,1 mia. kr.

Ændringer i penge- og realkreditinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken har også i 2010 været væsentlige med en stigning i nettoindeståendet på 53,7 mia. kr. til 137,8 mia. kr.

Efter et par år med mindre fald i seddelomløbet stiger dette med 1,7 mia. kr. (3,1 pct.) til 56,7 mia. kr., og møntomløb stiger med 0,1 mia. kr. (1,7 pct.) til 5,8 mia. kr.

Egenkapitalen steg fra 60,5 mia. kr. til 66,0 mia. kr. som følge af henlæggelser af årets resultat med i alt 5,5 mia. kr.

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen har i dag behandlet og godkendt årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for 2010.

Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2010.

København, den 22. februar 2011

Direktionen

Nils Bernstein
formand

Per Callesen

Torben Nielsen

REVISIONSPÅTEGNINGER

Til Repræsentantskabet

Intern revisions påtegning

Jeg har revideret årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for regnskabsåret 1. januar-31. december 2010, omfattende ledelsens regnskabsberetning, ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

Revisors ansvar

Mit ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af min revision.

Den udførte revision

Jeg har udført min revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at jeg planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

Revisionen har omfattet en vurdering af ledelsens tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller, der er relevante for ledelsens udarbejdelse og aflæggelse af et retvisende årsregnskab, herunder en vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation. Revisionen har endvidere omfattet stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er min opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for min konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er min opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2010 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

København, den 22. februar 2011

Jan Birkedal,
revisionschef

REVISIONSPÅTEGNINGER

Til Repræsentantskabet

De uafhængige revisorers påtegning

Som revisorer, udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren, har vi revideret årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for regnskabsåret 1. januar-31. december 2010, omfattende ledelsens regnskabsberetning, ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisorernes ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for Danmarks Nationalbanks udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at afgive konklusion om effektiviteten af Danmarks Nationalbanks interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2010 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

København, den 22. februar 2011

Mona Blønd,
statsautoriseret revisor

Hans Frederik Carøe,
statsautoriseret revisor

UNDERSKRIFTER

Nærværende regnskab, der er revideret på den i bankens reglement foreskrevne måde, er tiltrådt af repræsentantskabet på mødet den 15. marts 2011.

Repræsentantskabet består pr. 1. marts 2011 af

Søren Bjerre-Nielsen, formand Helle Bechgaard, næstformand

Peter Bjerregaard Niels Boserup Peter Christensen Pia Christmas-Møller

Kristian Thulesen Dahl Michael Dithmer Niels Fog Peter Gæmelke

Camilla Hersom Hans Jensen Kristian Jensen Niels Due Jensen Jette W. Knudsen

Henrik Sass Larsen Kjeld Larsen Michael Lunn Michael Møller

Kirsten Nissen Bente Sorgenfrey Lars Rebie Sørensen

Villy Søvnald Helle Thorning-Schmidt Margrethe Vestager

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Danmarks Nationalbanks årsregnskab for 2010 er aflagt i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Denne regnskabspraksis er i det væsentlige i overensstemmelse med god regnskabspraksis for europæiske centralbanker inden for euroområdet. Forskellen vedrører hovedsageligt urealiserede valuta- og værdipapirkursgevinster, som i Nationalbankens årsregnskab medtages i resultatopgørelsen.

Hovedprincipperne for regnskabets indhold er økonomisk realitet. Virkningen af transaktioner og begivenheder indregnes, når de finder sted, og de registreres og præsenteres i årsregnskabet for det år, de vedrører. Årsregnskabet indeholder alle væsentlige og relevante forhold, værdiændringer vises uanset indvirkning på resultat og egenkapital, og indregnings- og værdiansættelsesmetoder anvendes ensartet på samme kategori af forhold. Ved første indregning værdiansættes aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende værdiansættes aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost.

Herudover opstilles og klassificeres regnskabets enkelte poster uændret fra år til år.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Omregning af transaktioner i fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter valutakursen på transaktionsdagen. På balancedagen omregnes finansielle aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

Renter

Renteindtægter og -udgifter omfatter ud over rente af rentebærende fordringer og forpligtelser tillige over- og underkurs på skatkammerbeviser og indskudsbeviser samt terminspræmier af fonds- og valutaterminsforretninger.

Kursreguleringer mv.

Kursreguleringer omfatter såvel børskursreguleringer som valutakursreguleringer vedrørende finansielle tilgodehavender og forpligtelser, aktier, andre kapitalandele og guld. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Udbytte af aktier mv.

Udbytte af aktier mv. omfatter indtægter af kapitalandele i børsnoterede og unoterede virksomheder, herunder associerede virksomheder. Udbytte af aktier medtages i det år, hvori udbyttet deklareres.

Andre indtægter

Andre indtægter omfatter indtægter hidrørende fra Nationalbankens salg af mønter og medaljer samt øvrige indtægter, som ikke vedrører Nationalbankens primære aktiviteter, eller som ikke er årligt tilbagevendende.

Omkostninger

Personaleomkostninger omfatter lønninger og vederlag, herunder bidrag til pension og understøttelser mv., uddannelsesomkostninger og andre personaleomkostninger. Andre omkostninger omfatter omkostninger til produktion af sedler og mønter mv., til drift af Nationalbankens ejendomme, til it-drift samt øvrige omkostninger.

Andre udgifter

Andre udgifter omfatter udgifter, som ikke vedrører Nationalbankens primære aktiviteter, eller som ikke er årligt tilbagevendende.

Balancen*Guld*

Guld værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Tilbagekøbsforretninger og udlån af værdipapirer mv.

Værdipapirer solgt i forbindelse med en samtidig aftale om tilbagekøb samt udlånte værdipapirer indgår i Nationalbankens respektive beholdninger.

Aktier mv.

Anlægsaktier og lignende investeringer samt kapitalandele i associerede virksomheder (virksomheder, hvor ejerandel eller stemmeretsandel er 20 pct. eller derover) værdiansættes til en skønnet markedsværdi på balancedagen, dog ikke højere end anskaffelsesværdien.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter Nationalbankens ejendomme, bygningstekniske anlæg (elevatorer, el-installationer m.m.), produktionstekniske anlæg (til seddel- og møntproduktion) samt it-udstyr, kontorinventar og biler.

Materielle anlægsaktiver medtages i balancen og værdiansættes til anskaffelsesprisen fratrasket akkumulerede af- og nedskrivninger.

Aktiver med en anskaffelsessværdi på under 100.000 kr. pr. enhed udgiftsføres i anskaffelsesåret.

På materielle anlægsaktiver foretages lineære pro anno afskrivninger over aktivernes forventede økonomiske levetid.

Den økonomiske levetid ansættes til følgende:

Bankejendomme	100 år
Øvrige ejendomme	25-50 år
Bygningsforbedringer	25 år
Bygningstekniske anlæg	10-25 år
Produktionstekniske anlæg	5-10 år
Øvrige maskiner og inventar	3-5 år

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter bl.a. tilgodehavende renter, positiv nettomarkedsværdi af afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt forudbetalte omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps samt futures værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Seddel- og møntomløb

Seddel- og møntomløb værdiansættes til pålydende værdi.

Andre passiver

Andre passiver omfatter bl.a. skyldige omkostninger, negativ nettomarkedsværdi af afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt uafdækkede pensionsforpligtelser og andre hensatte forpligtelser vedrørende afgivne garantier.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps samt futures værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Eventualforpligtelser

Andre forpligtelser vedrørende afgivne garantier værdiansættes til den skønnede værdi af betalingsforpligtelsen.

Pensionsforpligtelser

For bidragsbaserede pensionsordninger udgiftsføres de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikringsselskaber i resultatopgørelsen, og pensionsforpligtelsen overgår herefter til pensionsforsikringsselskaberne.

For ydelsesbaserede pensionsordninger, hensættes ikke-afdækkede pensionstilsgagn opgjort efter aktuarmæssige principper i Nationalbankens regnskab.

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
1 Nettorenteindtægter:		
Rente af tilgodehavende i udlandet	3.481.885	3.263.275
2 Rente af indenlandske udlån	124.970	4.078.059
Rente af indenlandske obligationer	1.051.131	1.239.806
Provision og andre indtægter	736	132
Renteindtægter mv.	4.658.722	8.581.272
 Rente af forpligtelser over for udlandet	 175.759	 18.225
Rente til centralbanker ifm. swapaftaler	-	525.264
3 Rente af indenlandske indlån	936.806	5.277.334
Renteudgifter mv.	1.112.565	5.820.823
Nettorenteindtægter i alt	3.546.157	2.760.449
 4 Kursreguleringer mv.:		
Værdiregulering af guld	4.677.830	2.478.607
5 Kursregulering af udenlandske mellemværender	-71.254	-968.222
6 Kursregulering af indenlandske værdipapirer	-39.776	240.359
Kursreguleringer mv. i alt	4.566.800	1.750.744
Resultat af finansielle poster	8.112.957	4.511.193

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
Resultat af finansielle poster	8.112.957	4.511.193
7 Udbytte af aktier mv.	129.302	125.646
8 Andre indtægter	12.060	24.481
Omkostninger:		
9 Personaleomkostninger	350.517	353.846
Særlig indbetaling til Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling	-	100.000
10 Andre omkostninger	200.819	222.445
Omkostninger i alt	551.336	676.291
11 Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver	29.927	30.051
Andre udgifter	19.000	-
Årets resultat	7.654.056	3.954.977
Disponering af årets resultat:		
Årets resultat	7.654.056	3.954.977
Overført til kursreguleringsfond	-4.566.800	-1.750.744
	3.087.256	2.204.233
der anvendes på følgende måde:		
Henlæggelse til sikringsfond, 30 pct.	926.177	661.270
Overførsel til staten, 70 pct.	2.161.079	1.542.963
	3.087.256	2.204.233

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
Aktiver		
12 Guld	16.937.591	12.259.761
13 Fordringer på udlandet	397.084.896	370.861.369
14 Fordringer på IMF mv.	17.832.779	15.682.621
Tilgodehavende vedr. penge- og realkreditinstitutters Target-konti i ECB	4.594.753	6.886.260
Pengepolitiske udlån	9.275.000	104.220.000
15 Andre udlån	4.099.441	3.749.269
16 Indenlandske obligationer	32.609.268	33.093.490
17 Aktier mv.	825.562	805.051
18 Materielle anlægsaktiver	653.558	661.299
19 Andre aktiver	2.206.461	1.907.892
Periodeafgrænsningsposter	24.535	24.041
Aktiver i alt	486.143.844	550.151.053

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
Passiver		
20 Seddelomløb	56.697.456	55.014.549
20 Møntomløb	5.844.182	5.745.801
Pengepolitiske indlån		
21 Nettoindestående på folio	14.518.838	22.138.405
Indskudsbeviser	132.548.000	166.156.000
22 Andre indlån	11.644.970	9.517.671
23 Staten	179.443.285	212.435.011
24 Forpligtelser over for udlandet	3.133.860	4.256.993
25 Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF .	13.252.758	12.418.718
26 Andre passiver	3.091.904	1.992.291
Forpligtelser i alt	420.175.253	489.675.439
 Grundfond	 50.000	 50.000
Reservefond	250.000	250.000
Kursreguleringsfond	13.365.289	8.798.489
Sikringsfond	52.303.302	51.377.125
27 Egenkapital i alt	65.968.591	60.475.614
Passiver i alt	486.143.844	550.151.053
 28 Fordeling af valutareserveaktiver		
29 Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksposering		
30 Andre afledte finansielle instrumenter		
31 Eventualforpligtelser		
32 Pensionsforpligtelser		

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

1 Nettorenteindtægter

Udviklingen i nettorenteindtægterne er i væsentlig grad påvirket af store ændringer i og forskydninger imellem de enkelte typer af rentebærende ind- og udlån, samt af store fald i renteniveauet inden for de enkelte typer.

Nettorenteindtægter steg fra 2.760 mio. kr. til 3.546 mio. kr.

Nettorenteindtægter af nettotilgodehavender i udlandet steg med 61 mio. kr. til 3.306 mio. kr. De gennemsnitlige nettotilgodehavender steg med 103 mia. kr. til 410 mia. kr. Den gennemsnitlige forrentning faldt fra 1,1 pct. til 0,8 pct.

Nettorenteudgifter af pengepolitiske mellemværender med penge- og realkreditinstitutter (rente af pengepolitiske udlån fratrukket rente af folio og indskudsbeviser) steg med 605 mio. kr. fra en renteudgift på 190 mio. kr. til en renteudgift på 795 mio. kr. De gennemsnitlige nettomellemværender med institutterne har ændret sig fra et nettoindlån på 44 mia. kr. til et nettoindlån på 129 mia. kr. De pengepolitiske rentesatser faldt væsentligt i 2010, og den gennemsnitlige forrentning for indlån faldt således fra 1,7 pct. til 0,6 pct. og for udlån fra 2,1 pct. til 1,1 pct.

Renteudgifter til staten faldt med 1.926 mio. kr. til 0 mio. kr. Statens gennemsnitlige indestående faldt med 6 mia. kr. til 191 mia. kr., mens den gennemsnitlige forrentning faldt fra 1,0 pct. til 0,0 pct.

Renteindtægter på særlige udlån til Roskilde Bank og EBH Bank faldt med 468 mio. kr. til 0 mio. kr. som følge af ophør af disse engagementer.

Rente af indenlandske obligationer faldt med 188 mio. kr. til 1.051 mio. kr. som følge faldende renteniveau ved genplacements.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
2 Rente af indenlandske udlån		
Rente af pengepolitiske udlån (Udlån mod pant)	104.192	3.084.400
Rente af udlån til pengeinstitutter i valuta	-	525.264
Rente af andre udlån	20.778	468.395
	<u>124.970</u>	<u>4.078.059</u>
3 Rente af indenlandske indlån		
Rente af folio	79.775	177.761
Rente af indskudsbeviser	819.039	3.097.126
Rente af indlån fra staten	-	1.925.761
Rente af indlån fra andre mv.	37.992	76.686
	<u>936.806</u>	<u>5.277.334</u>
4 Kursreguleringer		
Årets samlede kursregulering viser en gevinst på 4.567 mio. kr. mod en gevinst på 1.751 mio. kr. sidste år, svarende til en resultatforbedring på 2.816 mio. kr.		
Værdiregulering af guld har givet en gevinst på 4.678 mio. kr., hvilket skyldes en stigning på 38 pct. i guldprisen omregnet til danske kroner.		
Kursreguleringer af udenlandske mellemværender har givet et tab på 71 mio. kr., som er sammensat af et børskurstab på 1.102 mio. kr. og et valutakursgevinst på 1.031 mio. kr.		
Kursregulering af indenlandske værdipapirer har givet et tab på 40 mio. kr.		
5 Kursregulering af udenlandske mellemværender		
Børskursregulering	-1.102.370	-687.403
Valutakursregulering	1.031.116	-280.819
	<u>-71.254</u>	<u>-968.222</u>
6 Kursregulering af indenlandske værdipapirer		
Kursregulering af indenlandske obligationer	18.662	240.359
Kursregulering af aktier	-58.438	-
	<u>-39.776</u>	<u>240.359</u>

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
7 Udbytte af aktier mv.		
Nets Holding A/S	57.987	78.025
Bank for International Settlements (BIS)	51.939	18.557
VP Securities A/S	19.376	29.064
	129.302	125.646
8 Andre indtægter		
Salg af mønter og medaljer	11.482	15.070
Avance ved salg af ejendomme	-	7.028
Øvrige indtægter	578	2.383
	12.060	24.481
9 Personaleomkostninger		
Lønninger og honorarer	286.331	273.996
Pensionsbidrag og understøttelser	42.917	55.015
Uddannelsesomkostninger	8.232	10.219
Øvrige personaleomkostninger	13.037	14.616
	350.517	353.846
Heraf vederlag til ledelsen		
Direktionen, løn	8.559	8.240
Direktionen, pensionsbidrag og aktuariemæssig regulering af ydelsesbaseret pensionsforpligtelse	-424	4.339
Bestyrelsen og repræsentantskabet	840	807
	8.975	13.386
Der er ikke etableret bonusordninger i Danmarks Nationalbank. Der var gennemsnitligt 510 medarbejdere omregnet til fuldtid i 2010 (2009: 508).		
10 Andre omkostninger		
Materialer til seddelproduktion	49.147	25.272
Materialer til møntproduktion	13.052	13.202
Ejendommenes drift	54.388	93.159
It-omkostninger	41.177	39.959
Øvrige omkostninger	43.055	50.853
	200.819	222.445

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
11 Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver		
Ejendomme	15.523	14.096
Driftsmidler	14.404	15.955
	29.927	30.051
12 Guld		
Værdien af beholdningen udgjorde 16,9 mia. kr. ved årets udgang mod 12,3 mia. kr. året før. Stigningen i posten skyldes, at prisen på guld regnet i kroner steg med 38 pct. i løbet af 2010. Guldbeholdningen udgør uændret 66.550 kg.		
13 Fordringer på udlandet		
Udenlandske obligationer	272.970.681	183.036.120
Tilgodehavender i centralbanker og overnationale institutioner	12.203.983	25.475.296
Tilgodehavender i udenlandske forretningsbanker	23.470.334	42.183.857
Repo-forretninger med sikkerhed i udenlandske obligationer ..	88.439.002	120.165.342
Andre udenlandske tilgodehavender	896	754
	397.084.896	370.861.369
Placeringerne er primært foretaget i stats- og statsgaranterede obligationer, indeståender i centralbanker og forretningsbanker, eller som udlån mod sikkerhed i stats- og statsgaranterede obligationer. Placering foretages normalt kun hos modparter eller i værdipapirer med høj kreditværdighed. Valutakursrisikoen er omlagt, således at risikoen hovedsagelig er i euro.		
14 Fordringer på IMF mv.		
Kvotestilling i IMF	14.216.134	13.321.465
IMF's trækingsret	11.005.883	10.430.831
Reservestilling over for IMF	3.210.251	2.890.634
Beholdning af særlige trækingsrettigheder i IMF	13.165.954	12.329.774
	16.376.205	15.220.408
Udlån til PRG Trust	26.999	-
Bilateralt udlån	1.429.575	462.213
	17.832.779	15.682.621

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note

14 Fordringer på IMF mv. (fortsat)

IMF har i årets løb trukket 15 mio. SDR på sin trækingsret i Nationalbanken. Nationalbanken har herudover i løbet af året netto mindsket sin beholdning med 1 mio. SDR, som følge af IMF's dispositioner.

Som led i SDR-samarbejde kan Nationalbankens beholdning af SDR forøges ved køb, indtil beholdningen udgør 3 gange Nationalbankens akkumulerede tildeling af SDR på 1.531 mio. SDR, svarende til 4.594 mia. SDR. Den aktuelle beholdning udgør 1.521 mio. SDR, og det maksimale yderligere køb udgør således 3.073 mio. SDR, svarende til 26,6 mia. kr.

Nationalbanken har i 2010 udlånt 3 mio. SDR (27 mio. kr.) til PRG Trust. Udlånet er garanteret af den danske stat.

IMF har i 2010 trukket 108 mio. SDR på sin bilateral låneaftale med Nationalbanken. Det samlede udlån på denne låneaftale udgør 165,2 mio. SDR (1,4 mia. kr.) pr. 31. december 2010. IMF kan låne SDR op til et beløb svarende til modværdien af 1.950 mio. EUR (14,5 mia. kr.).

Nationalbanken har i 1997 afgivet kredittilsagn på op til 367 mio. SDR (3,2 mia. kr.) under IMF's lånearrangement "New Arrangements to Borrow". Der er ikke træk på dette tilsagn pr. 31. december 2010.

Samlet set er fordringer på IMF i 2010 således netto forøget med 127 mio. SDR, hvilket sammen med årets kursregulering forøger fordringen med 2,2 mia. kr. til 17,8 mia. kr.

Mellemværender med IMF opgøres i SDR (Special Drawing Rights). Kursen pr. 31. december 2010 på SDR er 865,36 (ultimo 2009: 810,9). Kursen beregnes på grundlag af en valutakurv, hvis værdi bestemmes som en vægtet sum af kursen på de fire valutaer: 0,632 amerikanske dollar, 0,41 euro, 18,4 japanske yen og 0,090 britiske pund.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
15 Andre udlån		
Penge- og realkreditinstitutter, udlån kontantdepoter	4.061.830	3.718.061
Øvrige udlån	37.611	31.208
	4.099.441	3.749.269
16 Indenlandske obligationer		
Danske statsobligationer	996.823	2.476.954
Realkreditobligationer mv.	31.172.086	29.305.760
Skibskreditobligationer	440.359	1.310.776
	32.609.268	33.093.490
17 Aktier mv.		
Anlægsaktier og lignende investeringer	508.000	512.489
Kapitalandele i associerede virksomheder	317.562	292.562
	825.562	805.051

Bankens beholdning af aktier mv. har pr. 31. december 2010 en skønnet markedsværdi på ikke under 2,9 mia. kr.

Anlægsaktier og lignende investeringer består af kapitalindskud i ECB og aktier i Bank for International Settlements (BIS), SWIFT, Nets Holding, SAS og Messecenter Herning.

Kapitalandele i associerede virksomheder består af:

	Ejer- / stemmerets- andel	Egenkapital- andel	Resultat- andel
VP Securities A/S	24,2 / 24,2 pct.	34,7 mio. kr.	16,2 mio. kr.
Danmarks Skibskredit A/S	18,9 / 20,8 pct.	219,6 mio. kr.	87,9 mio. kr.
Bankernes Kontantservice A/S ..	25,0 / 25,0 pct.	25,0 mio. kr.	-

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
18 Materielle anlægsaktiver		
Ejendomme	602.696	605.780
Driftsmidler	50.862	55.519
	653.558	661.299

Værdien af bankens ejendomme er ved den seneste offentlige ejendomsvurdering 1.740 mio.kr.

19 Andre aktiver		
Markedsværdi af indenlandske fondsforretninger	11.839	-
Renteperiodisering	2.123.017	1.856.885
Øvrige	71.605	51.007
	2.206.461	1.907.892

20 Seddel- og møntomløb

Seddelomløbet steg med 1,7 mia. kr. til 56,7 mia. kr., mens møntomløbet steg med 0,1 mia. kr. til 5,8 mia. kr. Seddelomløbet indeholder 367 mio. kr. i færøske sedler.

21 Nettoindestående på folio

Indestående på folio- og afviklingskonti	99.924.458	136.601.478
Træk på foliokonti	85.405.620	114.463.073
	14.518.838	22.138.405

Pr. 31. december 2010 indestår Nationalbanken på fuld sikret basis over for VP Securities A/S med 25,9 mia. kr. (2009: 61,4 mia. kr.) og over for Finansrådet (Sumclearingen) med 66,4 mia. kr. (2009: 67,3 mia. kr.) i forbindelse med penge- og realkreditinstitutternes betalingsafviklinger med valør 3. januar 2011.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
22 Andre indlån		
Penge- og realkreditinstitutter	4.596.901	6.892.296
Øvrige indlån	7.048.069	2.625.375
	11.644.970	9.517.671
I posten penge- og realkreditinstitutter indgår indeståender på euro foliokonti på 4,6 mia. kr.		
23 Staten		
Statens andel af årets resultat på 2.161 mio. kr. indgår i dette beløb.		
24 Forpligtelser over for udlandet		
Forpligtelserne består af kroneindeståender i Nationalbanken fra overnationale institutioner og andre centralbanker. Af forpligtelsen udgør EU-Kommissionens indestående 3.110 mio. kr.		
25 Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF		
Der har ikke været ændringer i tildelingen af særlige trækingsrettigheder i 2010. Forøgelse af forpligtelsen skyldes alene kursregulering som følge af, at kursen på SDR i året er steget fra 810,9 til 865,36.		
26 Andre passiver		
Markedsværdi af uafviklede valutaforretninger	2.917.601	1.675.370
Markedsværdi af andre afledte finansielle instrumenter	22.517	141.343
Anden gæld	41.540	78.377
Øvrige	110.246	97.201
	3.091.904	1.992.291

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note

	Grund- og reservefond 1.000 kr.	Kursregule- ringsfond 1.000 kr.	Sikringsfond 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
27 Egenkapital				
Egenkapital 1. januar 2010	300.000	8.798.489	51.377.125	60.475.614
Henlagt af årets resultat	-	4.566.800	926.177	5.492.977
Egenkapital 31. december 2010	300.000	13.365.289	52.303.302	65.968.591

28 Fordeling af valutareserveaktiver

mio. kr.

2010	I alt	EUR	USD	GBP	Øvrige
Valutareserveaktiver					
Guld	16.938	-	-	-	16.938
Udenlandske obligationer	272.971	182.668	77.266	6.564	6.473
Tilgodehavender i central- banker	12.204	3.870	8.197	1	136
Tilgodehavender i udenland- ske forretningsbanker	23.470	10.778	11.591	516	585
Repo-forretninger	88.439	88.439	-	-	-
Fordringer på IMF	17.833	-	-	-	17.833
	431.855	285.755	97.054	7.081	41.965

2009	I alt	EUR	USD	GBP	Øvrige
Valutareserveaktiver					
Guld	12.260	-	-	-	12.260
Udenlandske obligationer	183.036	150.941	21.317	6.623	4.155
Tilgodehavender i central- banker	25.475	22.783	2.631	1	61
Tilgodehavender i udenland- ske forretningsbanker	42.184	23.870	16.154	508	1.652
Repo-forretninger	120.165	120.165	-	-	-
Fordringer på IMF	15.683	-	-	-	15.683
	398.804	317.759	40.102	7.132	33.811

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note

29 Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksponering

Nettopositioner til markedsværdi
mio. kr.

2010	I alt	EUR	USD	DKK	Øvrige
Valutaterminsforretninger:					
Køb	111.914	111.914	-	-	-
Salg	-114.832	-	-99.237	-	-15.595
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	37	-	37	-	-
Salg	-37	-37	-	-	-
	-2.918	111.877	-99.200	-	-15.595

2009	I alt	EUR	USD	DKK	Øvrige
Valutaterminsforretninger:					
Køb	60.014	60.014	-	-	-
Salg	-61.695	-	-47.790	-	-13.905
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	9.175	3.646	908	4.621	-
Salg	-9.169	-4.621	-223	-4.325	-
	-1.675	59.039	-47.105	296	-13.905

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note

30 Andre afledte finansielle instrumenter

Hovedstole til markedsværdi
mio. kr.

2010	I alt	DKK	EUR	USD	Øvrige
Valuta- og renteswaps:					
Køb	113	-	-	113	-
Salg	-130	-130	-	-	-
Terminsforretninger, fonds:					
Køb	22.282	22.282	-	-	-
Salg	-16.435	-16.435	-	-	-
Uafviklede spotforretninger, fonds:					
Køb	2.279	-	1.368	840	71
Salg	-1.439	-	-1.439	-	-
Futures, fonds:					
Køb	144	-	124	20	-
Salg	-153	-	-8	-145	-
2009	I alt	DKK	EUR	USD	Øvrige
Valuta- og renteswaps:					
Køb	583	-	-	583	-
Salg	-718	-718	-	-	-
Terminsforretninger, fonds:					
Køb	54.909	54.909	-	-	-
Salg	-43.049	-43.049	-	-	-
Uafviklede spotforretninger, fonds:					
Køb	4.261	-	4.068	52	141
Salg	-27	-	-	-27	-
Futures, fonds:					
Køb	223	-	148	-	75
Salg	-846	-	-129	-717	-

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Note	2010 1.000 kr.	2009 1.000 kr.
31 Eventualforpligtelser		
VP Securities A/S, andel af garantikapital	31.931	29.356
VP Securities A/S, garanti for andre kontoførende institutters fejl	14.515	13.363
Andre garantier	1.100	1.100
	47.546	43.819

Herudover har banken indgået interventionsaftale med ECB.
Vedrørende forpligtelse over for IMF henvises til note 14.

32 Pensionsforpligtelser

Bankens nuværende og tidligere medarbejdere har enten en bidragsbaseret pensionsordning eller en ydelsesbaseret pensionsordning.

For bidragsbaserede pensionsordninger gælder, at banken udgiftsfører de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikrings-selskaber. Når pensionsbidrag for disse ordninger er indbetalt til pensionsforsikringsselskaberne, har banken ingen yderligere pensionsforpligtelser over for disse ansatte.

For ydelsesbaserede pensionsordninger gælder, at banken er forpligtet til at sikre modtageren en bestemt pensionsydelse. I disse ordninger er det banken, der bærer risikoen med hensyn til fremtidig udvikling i rente, løn, inflation, dødelighed mv. Banken er således forpligtet til at indbetale de nødvendige bi-drag til sikring af opfyldelse af pensionstilsagnene.

Pensionsforpligtelser for de ydelsesbaserede ordninger beregnes som kapitalværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til ordningen. Pensionstilsagnene er primært baseret på lønnen på pensionstidspunktet. Kapitalværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed.

De ydelsesbaserede ordninger er væsentligst afdækket i Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2010

Hovedtal for Pensionskassens regnskab er følgende:

	2010 mio. kr.	2009 mio. kr.
Pensionsforpligtelser og øvrige gældsposter	3.296	3.432
Dagsværdi af Pensionskassens aktiver	4.070	3.885
Egenkapital i Pensionskassen	774	453
Solvenskrav i Pensionskassen	130	137

Andre ydelsesbaserede ordninger er afdækket i et pensionsforsikringsselskab. En ordning med direktionen er hensat i bankens regnskab.

Pensionsforpligtelser for ydelsesbaserede ordninger og understøttelsestilsagn afdækket i pensionsforsikringsselskab udgør 50,6 mio. kr. pr. 31. december 2010, mens den i bankens balance indregnede hensættelse udgør 24,0 mio. kr.